

Grappa

reizen | Lyon: onterecht onbemind
smaakmaker | Klinken zonder kater
DOSSIER | duurzaamheid | Vandaag beleggen voor morgen
spraakmaker | Koen Vanmechelen

Klantenmagazine van KBC-Premium Banking | nr. 42 | september 2022

je geld & je leven

WIN
10 x 2 vip-
arrangementen

voor Jumping
Mechelen

Charlotte Vandermeersch

NA DE TRIOMF IN CANNES

"Als filmmakers zijn we een beetje rock 'n roll."

Goud gekroonde koffie

98,80
38,00

proeverspakket
Giro d'Italia
200 capsules

Wat onze klanten zeggen

Onze klanten zijn fanatieke koffieliefhebbers. Hun meest populaire en bestbeoordeelde merk is Gran Maestro Italiano. Ontdek deze Italiaanse koffiesmaken nu zelf. Verkrijgbaar als koffiebonen, aluminium capsules voor Nespresso, capsules voor Dolce Gusto, Senseo pads en snelfiltermaling.

Heerlijke koffie

"Echt de lekkerste koffie !!! Zoveel merken geprobeerd maar geen enkele kan hier tegen op."

- Mark

Goede smaak en fijne capsules

"In het verleden altijd Nespresso cups gebruikt, deze cups van Gran Maestro Italiano smaken minstens zo lekker. Prijs/kwaliteit top, echt een aanrader." - Miranda K.

Een echte aanrader!

"Dit is een heerlijke koffie vol van smaak. Ik heb diverse alternatieven voor Nespresso geprobeerd. Deze werkt het best (geen storingen) en is werkelijk waar heerlijk." - Evert-karel

Prijs kwaliteit super!

"Deze capsules lopen lekker door de Nespressomachine." - N. Mulder

Goede prijs kwaliteit!

"Lekker pittige espresso. Mooie cups, werken perfect in de Nespresso machine." - Tessa

Pakketten voor
alle machines

Aluminium cups voor
Nespresso®

Capsules voor
Dolce Gusto®

Pads voor
Senseo®

Gemalen /
filterkoffie

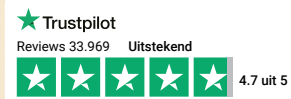

Koffiebonen

Snel in huis via [koffiemarkt.be/giro](https://www.koffiemarkt.be/giro)

of bel 030 - 32 000 92 (ma. t/m vr. van 08.30 tot 17.00 uur)

40

48

46

32

Koen Vanmechelen

"Universele mensenrechten moeten leidraad zijn."

JE GELD & JE LEVEN

20 Dossier
DUURZAAMHEID

Vandaag beleggen voor morgen

Dialogoog

08 **Charlotte Vandermeersch**

"Ik stond op dat podium in Cannes en dacht: 'Jezus, waar ben ik terechtgekomen?'"

EN OOK

06 Beeldspraak

14 Cijfers & Letters

17 Column

38 Cultuur Kort

46 Gespot

58 Puzzel & Win

Wonen

40 **Bouwen met natuurlijke en circulaire materialen**

Toen Peter Van Impe een uniek perceel grond op de kop kon tikken, twijfelde hij geen seconde.

Reizen

48 **Lyon: vaag bekend en onterecht onbemind**

Vergeet alle vooroordelen! De stad Lyon is een plaats om te ontdekken en nooit meer los te laten.

Tafelen

54 **Klinken zonder kater**

De Gentse Charlotte Matthys creëerde NONA June, een alcoholvrije gin en het bezorgde haar een plaats in de Forbes-lijst.

Ontdek de webpagina van Grappa
www.kbc.be/grappa

wijnvoordeel.be

DE BESTE WIJNEN GRATIS THUISBEZORGD

89,94
39,99
per pakket

**6 FLESSEN
+ 4 GLAZEN**

Drink-alleen-nog-maar-topwijnen-roodpakket

2x Pierre Baptiste Grande Reserve Merlot-Cabernet 2x Castillo Alfonso XIII Tempranillo-Cabernet Sauvignon 2x San Silvano Sangiovese Puglia

Ook verkrijgbaar: Drink-alleen-nog-maar-topwijnen-witpakket. Kijk op wijnvoordeel.be/promo voor ons aanbod.

Ga voor nog meer lekkere wijnen naar [WIJNVOORDEEL.BE/PROMO](https://wijnvoordeel.be/promo) of bel 011 - 98 84 92

SCAN &
BESTEL

Gratis thuisbezorgd

Gratis retourneren

Voordeligste prijzen

Exclusieve wijnen

★★★★★ Trustpilot 4,6

De getoonde acties zijn niet van toepassing op reeds geplaatste bestellingen. Druk- en/of zetfouten voorbehouden. | Geldig t.e.m. 07.10.2022 of zolang de voorraad strekt. Samenstelling van de pakketten kan tussentijds wijzigen, zie wijnvoordeel.be/promo voor exacte samenstelling. Het is niet mogelijk om een kortingscode in te wisselen op dit pakket.

Ons vakmanschap
drinkt u met verstand

Gelukkig nieuwjaar!

Mag ik je bij deze een gelukkig nieuwjaar wensen? Je kijkt wellicht raar op – neen, mijn kalender staat echt niet verkeerd – maar voelt september telkens niet een beetje als een nieuw jaar? De zomer loopt stilaan op zijn einde, de dagen worden weer wat korter, de nachten wat frisser. Maar hopelijk heb je zelf ten volle van de zomermaanden kunnen genieten, hebben hittegolven noch geannuleerde vluchten je parten gespeeld, en zijn de batterijen weer opgeladen en klaar voor, wel, een soort van nieuw jaar.

Ook hier bij KBC hebben de meeste collega's even de knop omgedraaid en genoten van hun verlof. Maar ze zijn er helemaal klaar voor om opnieuw gas te geven. En dat zal nodig zijn, want de huidige economische situatie bezorgt heel wat van onze klanten begrijpelijke kopzorgen, en het is nu eenmaal onze eerste opdracht daar de beste financiële oplossingen voor te bieden.

Op de geopolitieke spanningen en de volatiele beurzen die daar het gevolg van zijn, hebben we – helaas – weinig vat. Wel op de manier waarop we daarmee omgaan. Het hoofd koel houden is nu de boodschap, je niet laten leiden door emotie en denken op langere termijn. En wie denkt aan de langere termijn, heeft ook aandacht voor duurzaamheid. Er verandert heel wat op dat vlak, en daarom brengen we je in dit nummer een dossier over duurzaam beleggen, zodat je weldra

een goed doordachte keuze kunt maken over je toekomstige beleggingsportefeuille. Toch willen we je ook niet meteen te ruw uit de vakantiesfeer wegtrekken. Af en toe ontspannen bij een goed artikel blijft je gegund, zeker nu we weer wat vaker binnen vertoeven, en daarom heeft onze redactie opnieuw haar uiterste best gedaan om

“Mag ik je bij deze een gelukkig nieuwjaar wensen? Je kijkt wellicht raar op – neen, mijn kalender staat echt niet verkeerd.”

met een breed en inspirerend aanbod aan lifestyle topics op de proppen te komen. Wie geboeid is door kunst zal aan zijn trekken komen met ons Spraakmaker-interview, waarvoor we deze maand kunstenaar en kosmopoliet Koen Van Mechelen wisten te strikken. Wie nog altijd met reiskriebels zit, sturen we naar Lyon, en wie het net wat kalmer aan wil doen, schotelen we een mocktail met alcoholvrije gin voor. Het is maar een kleine greep uit ons aanbod, de keuze is aan jou. Ik wens je alvast veel leesplezier!

David Moucheron

CEO KBC België

Het Verdrongen Land van Saeftinghe!

Wie al in dit grootste waterschor van Europa wandelde, weet hoe mooi dit unieke natuurgebied is. Uitgespreid over de grens van België en Nederland, liggen prachtige schorren en slikken klaar om ontdekt te worden. In het bezoekerscentrum Saeftinghe helpen ze je graag op weg, want daar starten twee korte wandelroutes, namelijk Het Plankierpad en de Ruige Laarzen Route. Laat je zeker goed adviseren bij deze wandelingen. Eb en vloed kunnen je wandeling spannender maken dan je zelf zou willen. Bekijk dus zeker de getijdentabel voor je vertrekt.

“Filmmakers zijn een beetje rock ‘n roll”

Samen met partner Felix Van Groeningen draaide Charlotte Vandermeersch in Italië én Nepal *Le otto montagne*, de in Cannes met de juryprijs bekroonde verfilming van Paolo Cognetti's bestseller *De acht bergen*. “Ik stond op dat podium in het Palais des Festivals et des Congrès op La Croisette en dacht: ‘Jezus, waar ben ik terechtgekomen?’ Ik keek in die immense zaal naar boven en zag nog een balkon, afgeladen vol. Heerlijk!”

TEKST: JAN STEVENS | BEELD: MARCO MERTENS

Leven

“De acht bergen’ is een metafoor voor: welk leven wil je leiden? Ofwel beklim je die ene hoge berg, ofwel maak je een tocht langs acht bergen en evenveel zeeën. De ene heeft, net als Bruno in de film, een duidelijk doel en visie. De andere is, net als Pietro, een vagebond die niet één berg voor ogen heeft, maar liever op verkenning gaat. Felix is meer als Bruno en ik ben meer als Pietro. Ik acteer zowel in het theater als in de film, ik regisseer en musiceer. Ik ben bezig aan een ontdekkingsreis, niet goed wetend waar ik zal belanden. Felix wou eerst acteur worden. Al gauw kwam hij erachter dat hij het veel leuker vond om een groot project te controleren. Als acteur heb je enkel controle over jezelf en ben je overgeleverd aan het grote geheel. Dat is niets voor Felix. Hij vindt het tof om iets te creëren, niet om iets te reproduceren. Als regisseur beklimt hij zijn grote berg. Ik had niet verwacht dat ik na *Le otto montagne* samen met hem op de top zou staan. Het uitzicht is prachtig.”

Filmkoppel Charlotte Vandermeersch en Felix van Groeningen ruilen hun rijhuis, vlak bij Antwerpen na dertien jaar in voor een huis met een ruime tuin in Merelbeke vlakbij Gent. De trofee van de ‘Prix du Jury du Festival de Cannes 2022’ die ze als regisseurskoppel voor hun film *Le otto montagne* wonnen, krijgt ook in hun nieuwe woonst een ereplaats.

“Ik vind het niet zo makkelijk om de stad te verlaten”, bekent Charlotte. “Het grootste deel van mijn leven woonde ik in deze volkse buurt aan het Sint-Jansplein. De vierde wereld is hier nogal aanwezig, met arme bejaarde sinjoren, junkies en mensen die in onze samenleving uit de boot vallen. Hier leven ook veel inwijkelingen van over de hele wereld die het goed doen. Portugezen, Roemenen, Afghanen en hun kinderen die samen met onze zoon Rufus spelen. We hebben altijd van deze plek genoten, kennen onze burens goed en helpen elkaar uit de nood. We woonden hier dolgraag.”

Wordt het gezapige groen van Merelbeke dan een cultuurschok?

“De twee buurten zijn inderdaad niet te vergelijken. Flora, onze nieuwe wijk in Merelbeke, is platgebombardeerd tijdens de Tweede Wereldoorlog. Er kwamen nieuwe woonwijken waar nu veel jonge gezinnen wonen. Een huis met een tuin is er nog min of meer betaalbaar. Flora is geen chique villawijk, maar een echte jongegezinbuurt, wat je van onze Antwerpse straat niet kunt zeggen.

Nog voor corona en vóór *Le otto montagne*, waren we al op zoek naar een huis. De pandemie maakte tijdelijk een einde aan die zoektocht, maar intensifieerde onze samenwerking aan de film. Zoveel jaar later werkten we de film af, trokken we naar Cannes, wonnen daar een prijs en kochten dan ons nieuwe huis. Zo is de cirkel toch rond.”

Was *Le otto montagne* er zonder corona ook gekomen?

“Zeker. Felix werd al voor de zomer van 2019 door een Italiaans productiehuis gevraagd om *De acht bergen* van Paolo Cognetti te lezen. De producers hadden de filmrechten op het boek en vonden die Belgische regisseur Felix van Groeningen de geknipte man voor de verfilming. Ze hielden heel erg van *The Broken Circle Breakdown* en *Beautiful Boy*. Ze wisten ook dat Felix in het buitenland goed kan functioneren. De producers wilden liever geen Italiaanse maker. Ze zochten een andere invalshoek voor een verhaal dat vanzelf erg Italiaans is. Ze vonden zelfs dat het beter buiten Italië gesitueerd werd, met Engelstalige acteurs. Felix las het boek en vond het fantastisch. Hij wou ook heel graag de film regisseren, maar dan alleen in Italië. Hij zei: ‘Als ik het doe, moet het zo authentiek mogelijk zijn. Met Italiaanse acteurs. En dan leer ik ook Italiaans.’

Die zomer waren we al van plan om naar Italië op reis te gaan. Dus besloten we met ons busje langs te gaan bij schrijver Paolo Cognetti. Hij woont in de Alpen, vlak bij de voornaamste locatie van de film. Onderweg naar Cognetti begon ook ik de roman te lezen. ‘s Avonds lazen Felix en ik elkaar voor en soms moesten we huilen, omdat het zo’n schoon verhaal is dat ons diep raakt.

Paolo ontving ons in zijn huis, we wandelden naar de plekken die hem inspireerden en ontmoetten zijn vrienden. Terug thuis was het plan dat ik samen met Felix zou gaan werken aan een Belgisch project. Maar na die mooie reis naar Italië wou ik liever aan het scenario van *De acht bergen* meeschrijven. Felix zag dat meteen zitten.

Voorjaar 2020 maakten we plannen om met ons kind naar Bali te vliegen om daar op het strand aan het scenario te sleutelen. Toen kwam de lockdown en moesten we het paradijselijke strand noodgedwongen inruilen voor Antwerpen Noord. Net als alle andere Belgen werkten we thuis.”

Was het een andere film geworden als Antwerpen Bali was geweest?

“Dat zullen we nooit weten. De lockdown zorgde voor een rare sfeer. Terwijl we in ons huis ‘opgesloten’ zaten, ontsnapten we al schrijvend naar de Alpen. Via het internet zochten we al die Italiaanse bergen op. We verkenden dat gebied en beeldden ons in dat we die toppen beklommen.

Ons eerste plan was om enkel samen aan de film te schrijven. Ik zat op deze plek aan de keukentafel, toen Felix vroeg: ‘Waarom regisseren we hem niet samen?’ Ik dacht eerst: dit is weer zo’n Felix-move, zo’n plan waar ikzelf nooit op kom. Maar ik voelde dat hij gelijk had en antwoordde: ‘Dat is een uitstekend idee.’ Vraag me niet waarom, want ik had geen ambitie om regisseur te zijn. Ik wou wel iets bijdragen. Dat is gelukt ook, vind ik: de film had er anders uitgezien zonder mij.

Le otto montagne gaat over ontsnappen aan de wereld hier beneden. Want er is ook een wereld ‘daarboven’. De kleine Pietro uit Turijn gaat met zijn ouders op vakantie naar de bergen. In een verlaten dorp in de Alpen huren ze een huis voor de zomer. De stadsjongen sluit vriendschap met >

“’s Avonds lazen Felix en ik elkaar voor en soms moesten we huilen, omdat het zo’n mooi verhaal is.”

"Ik ben bezig aan een ontdekkingsreis. Niet goed wetend waar ik zal belanden."

een lokale leeftijdsgenoot. In de bergen ontdekt hij vrijheid. Lang probeert Pietro zich te verzoenen met de tegenstelling stad/bergen. De filosofie van zijn vader is dat er een tijd voor plezier en lichtheid daarboven is, en een tijd van naarstig werken 'hier beneden', in de door wolken en regen geteisterde 'donkerte'. Pietro probeert dat lang te aanvaarden, maar krijgt het daar tezelfdertijd steeds moeilijker mee. Hij vraagt zich af of dat nu hét leven is: een afwisseling tussen een lange donkere periode, met een korte lichte."

Die stadsjongen is schrijver Paolo Cognetti?

"Er zit veel Paolo in Pietro. Als kind reisde hij zelf met zijn ouders elke zomer naar de Alpen. Hij studeerde aan de filmschool, schreef fantastische scenario's en draaide documentaires. Rond zijn dertigste belandde hij in een depressie. Hij besloot zichzelf af te zonderen en huurde een hutje in de bergen. Daar ontmoette hij een vriend van weleer waar Bruno, het andere hoofdpersonage uit de film, op gebaseerd is.

In zijn boek *De buitenjongen* beschrijft Cognetti hoe hij de donkerte te lijf ging door in de natuur te gaan leven en hout te hakken. Hij voelde zich beter, maar ontdekte ook dat hij toch niet zo goed met isolatie om kon. Voor wie gewend is om in een gemeenschap te wonen, is het moeilijk om lang alleen te zijn. Dat conflict zit ook in Pietro. Bergman Bruno wil hoegenaamd niet naar beneden; hij vindt helemaal niets aan de stad. We draaiden een prachtige scène die de essentie van Bruno weergeeft, maar jammer genoeg sneuvelde in de eindmontage. Hij vertelt Pietro dat hij ooit Turijn bezocht. 'Ik stapte een café binnen, dronk er een pint en stapte weer naar buiten.' 'Wat vond je ervan?', vraagt Pietro. 'Te veel mensen', antwoordt Bruno. Veel liever blijft hij op zijn berg, dromend van een eenvoudig leven in de traditie van zijn voorvaders, met een paar koeien en geiten. Maar ook hij botst tegen limieten aan, want in de wereld van vandaag is dat traditionele bergleven zo goed als onmogelijk."

Zo'n poging om dichterbij de natuur te gaan leven, eindigt vaak ook in een desillusie, niet?

"Af en toe gaat het inderdaad mis. Ik denk dat het belangrijk is om er niet te extreem in te zijn en een middenweg te zoeken. Soms lijkt het alsof zowat iedereen net als wij bezig is aan een zoektocht naar een simpeler en duurzamer leven. Wat niet wil zeggen dat we massaal *big business* de rug moeten toekeren. Veel grote ondernemingen ontdekten intussen trouwens dat er met duurzaamheid en groene transitie óók geld te verdienen valt. Innovatief denken kán renderen. Ik vind het heel positief dat grote banken zoals KBC duurzame aandelenfondsen aanbieden. Vijf jaar geleden was het voor mensen die hun geld op een groene manier wilden beleggen, nog zoeken naar een naald in een hooiberg. Nu zijn zowat alle banken mee. Dat is hoopgevend."

Hoe was het om tijdens het maken van de film maandenlang met jullie zoon in Italië te leven?

"Fantastisch. We woonden in een bergdorp, waar we drie keer per week op het coronavirus getest werden. We voelden ons veilig én bevrijd. Al vond ik het eerst nogal intimiderend om in een chalet te wonen met een kleine leefruimte, een slaapkamer en een badkamertje. Felix vindt mini heerlijk, maar ik heb liever wat meer ruimte.

We hadden nooit eerder samen geregisseerd. Ik had ervaring uit het theater, maar een film van deze omvang is andere koek. Met filmen op verschillende continenten, op grote hoogte, op moeilijk bereikbare locaties. Met een begrensde draaitijd, op en neer vliegende helikopters, rondrijdende jeeps en een uitgebreide crew. Ik raakte daar even door overweldigd. Gelukkig is Felix zeer ervaren: hij kan zo'n immens project echt heel goed managen.

Bij een grote productie moet er altijd een plan B of C zijn. Zo waren er ochtenden waarop de bergen in mist gehuld hingen en we geen hand voor ogen zagen. Er kon dan niet buiten gefilmd worden. Toch moest er een uitweg zijn, anders verloren we een draaidag. Ons grote voordeel als Belgen is dat we er altijd het beste van proberen te maken. Als filmmakers zijn we een beetje *rock 'n roll*: met een kleine ploeg mensen die goed betaald wordt, zorgen we ervoor dat het vooruit gaat. Italië is een groot filmland met een sterke hiërarchie, grote crews en vakbonden die op hun strepen staan. Wij wilden dat respecteren, want die mensen zijn het gewoon om zo te werken. Tezelfdertijd introduceerden we onze spirit. In het begin kostte dat bloed, zweet en tranen. Na verloop van tijd lukte dat steeds beter."

Dacht je nooit: "Waar ben ik aan begonnen?"

"Toch wel. (*lacht*) Zeker in het begin voelde het als een malle molen waar ik niet meer af kon. Maar dan kwamen die momenten waarop ik voelde dat we iets moois aan het creëren waren. Alles verliep dan als in een flow. Dat was echt zalig."

Geld

"Na Cannes is onze marktwaarde gestegen. We krijgen nu out of the blue aanbiedingen. Voor mij is dat verwarrend. Dit is de eerste film die ik regisseerde, samen met Felix. Ik weet nu dat ik een verhaal kan vertellen, maar ook dat ik nog moet leren. Met zijn grote budget brengt deze film veel verantwoordelijkheid mee. Mijn volgende project als regisseur mag financieel minder groots zijn, zodat ik me vrijer voel en niet bang hoef te zijn om een fout te maken.

We richtten samen met een ervaren producer ons kleine productiehuis Rufus-films op. Na zijn Amerikaans avontuur met *Beautiful Boy* voelde Felix de noodzaak om als regisseur ook inspraak te krijgen bij de productie. We wonen nu al die grote gesprekken bij en hebben een vinger in de pap. Bijkomend voordeel is dat we een deeltje van de recette krijgen als de film een kaskraker wordt. Dat is best een leuk gevoel."

Z van zorgvolmacht

Soms kan iemand zijn wensen niet langer uitdrukken, bv. bij dementie of coma na een ongeval. Als je niet langer in staat bent om je persoonlijke en financiële belangen te behartigen, dan ben je wilsonbekwaam. Hoe kun je je daarop voorbereiden?

Als je wilsonbekwaam wordt, kan elke belanghebbende (of jijzelf) aan de vrederechter vragen om te oordelen of en in welke mate je zelf nog kunt instaan voor je persoonlijke belangen en/of vermogen. Voor zaken die je zelf niet meer kunt, stelt de vrederechter een bewindvoerder aan.

De vrederechter duidt bij voorkeur iemand van je naaste familie of omgeving aan. Is er niemand die de rol kan opnemen, dan stelt de rechter een professionele bewindvoerder aan, zoals een advocaat.

Naargelang de ernst van de onbekwaamheid, bepaalt de vrederechter of je vertegenwoordigd moet worden (de bewindvoerder handelt alleen) of louter bijstand nodig hebt (de bewindvoerder handelt samen met jou).

Vertegenwoordiging betekent niet dat de bewindvoerder alles mag beslissen. Voor bepaalde zaken (vastgoed (ver)kopen, een kind erkennen, ...) is de machtiging van de vrederechter nodig.

Wat kun je nu al regelen?

> Verklaring van voorkeur

Je wilt bv. dat je kind instaat om je vermogen te beheren, als je onbekwaam wordt. Maar je wilt ook

de geruststelling dat de vrederechter meekijkt en voor een heleboel handelingen toestemming geeft. In dat geval kun je een verklaring van voorkeur afleggen. Dat kan bij de notaris of de vrederechter. Als je kind die rol later niet wil opnemen, kan de vrederechter alsnog iemand van de naaste familie of een advocaat aanduiden.

> Zorgvolmacht

Wil je de tussenkomst van een vrederechter vermijden, dan kun je een zorgvolmacht geven aan wie je sterk vertrouwt. Dat is een volmacht die je geeft voor het geval je niet meer in staat bent om je vermogen zelf te beheren, of die onmiddellijk ingaat en mag doorlopen als je onbekwaam wordt. Belangrijk verschil met de bewindvoering is dat je als volmachtgever nog altijd op eigen houtje beslissingen kunt nemen, zolang je handelingsbekwaam bent.

De zorgvolmacht handelt vooral over je vermogen, al kunnen er ook zorgaspecten worden geregeld (keuze van latere woonplaats, rusthuis, arts, enz ...). Als je wilt dat de volmachthouder ook de bevoegdheid krijgt om bijvoorbeeld vastgoed te (ver)kopen of te verhuren, erfenissen te aanvaarden of te verwerpen, schenkingen te doen of te aanvaarden, enz ... moet je via de notaris een ruime zorgvolmacht geven.

WIN

10 x 2 vip-arrangementen

voor Jumping Mechelen

Liefhebbers van paardensport zetten hun agenda voor het eindejaar niet alleen vol met etentjes en familiebezoeken. Ook een bezoek aan Jumping Mechelen, een van 's werelds grootste hippische topsportevents, staat traditioneel op de planning tussen kerst en nieuw. Het event - onder de noemer Vlaanderens Kerstjumping - Memorial Eric Wauters - brengt jaarlijks zo'n 85 000 bezoekers naar de Nekkerhal. Behalve topsport staan er dit jaar opnieuw kindershow's, wedstrijden voor lokale ruiters, ponyraces, interessante fokkerij-events en een afsluitende party op het programma.

© paardenfotografie.be

Aanbieding

KBC nodigt graag tien duo's uit op vrijdag 30 december 2022 om 14 uur voor een vip-arrangement. We starten met een welkomstdrankje, waarna we je graag begeleiden naar centrale tribuneplaatsen in de Nekkerhal. Na de wedstrijden nodigen we je uit voor een feestelijk diner.

Wedstrijdvraag

Jumping Mechelen viert dit jaar een jubileum. De hoeveelste editie is het?

- A. 40
- B. 50
- C. 60

Schiftingsvraag

Hoeveel juiste antwoorden zullen we ontvangen tegen 23 oktober 2022 om 23.59 uur?

Tip: de oplage van Grappa schommelt rond de 51 000 exemplaren.

Hoe neem je deel?

Beantwoord vóór 24 oktober 2022 op www.kbc.be/grappa de wedstrijd- en schiftingsvraag en vul je gegevens in. Of scan de QR-code hiernaast om deel te nemen via je smartphone. De tien winnende duo's worden persoonlijk verwittigd.

Vragen over vastgoed? Je relatiebeheerder helpt je op weg

Als Premium Banking-klant geniet je voortaan van vastgoed-service.
Wat houdt dat precies in?

Of je nu bijvoorbeeld een voorstel wilt voor een autoverzekering of een schenking wilt doen aan een kleinkind: met al je vragen en bekommernissen over je vermogen kun je bij je persoonlijke relatiebeheerder terecht. Daar voegen we nu ook een vastgoed-service aan toe. Je relatiebeheerder helpt je voortaan ook bij je vragen rond residentieel vastgoed, zowel bij het verwerven ervan, beheren als de overdracht.

Je erfde de woning van je ouders? Je wilt kleiner gaan wonen? Of je overweegt extra vastgoed, om zelf van te genieten of als investering? Dan staat je relatiebeheerder ter beschikking voor je vragen. Hij of zij helpt je op weg met algemene info rond vastgoedinvesteringen, maar ook met fiscaal-juridische, krediet- en verzekeringsvraagstukken. Dat kan bijvoorbeeld nuttig zijn als je twijfelt tussen een investering in studentenkamers of een appartement/studio. Of als je een woning erfde en je je afvraagt of je die beter verkoopt, renoveert en/of verhuurt.

Je relatiebeheerder wordt ook ondersteund door experts zoals een real estate planner en een

expert Wonen en Verzekeringen. Indien nodig worden zij ingeschakeld. Je relatiebeheerder helpt je het volledige plaatje te overzien. Koop je beter in volle eigendom of met een gesplitste aankoop? Wat met het vastgoed als je er plots niet meer bent? Is het interessanter om met eigen middelen te financieren of voor een lening te gaan? Enzovoort.

Goed om weten: voortaan beschik je via KBC Mobile en KBC Touch ook over een vastgoed-overzicht. Met die tool kun je o.a. eenvoudig schatten hoeveel je Belgisch vastgoed waard is. Je vult het adres (of de adressen) in, en de tool maakt instant een indicatieve schatting. Daarvoor gebruiken we een model dat ruim 1.000 datapunten combineert.

Tot slot: in België hebben we nog een inhaalbeweging te maken het vlak van energie-efficiëntie. Vanaf 2023 zullen we je ook op dat vlak nog meer ondersteunen. Op die manier krijg je beter vat op prioriteiten, kosten en besparingen als je overweegt te benoveren. Wordt vervolgd!

Hebben zonnepanelen, laadpalen, warmtepompen en thuisbatterijen invloed op je kadastraal inkomen?

Als je bouwt of grondig verbouwt, dan wordt het kadastraal inkomen (KI) van je woning (her)berekend. Je moet daarvoor zelf het Kadaster op de hoogte brengen. Als je een verbouwing of bijkomende investering doet van minder dan 50.000 euro of 15% van de waarde van de woning, hoef je dat niet te melden. Ook bij een energiebesparende investering is er in principe geen verhoging van het KI. De installatie van een laadpaal, zonnepanelen, warmtepomp en/of thuisbatterij heeft dus geen invloed op je KI, en bijgevolg is er ook geen impact op de onroerende voorheffing.

The gap of expectation

Eindelijk was ik er klaar voor. Het werd tijd. Ik ben eenen-
vijftig en ondertussen overweeg ik al zo'n vijftiengig
jaar lang vrijwel onafgebroken om te gaan beleggen.
Toch had ik het nooit gedaan, om een veelheid van
smoesjes die varieerden van 'het is toch niks voor mij' via
'maar ik heb geen spaargeld' tot 'misschien volgende
week, of de week erna, wanneer ik tijd heb om er eens
écht goed naar te kijken'. De waarheid is natuurlijk dat
ik bang ben. Want hoe verstandig je het ook aanpakt,
echt zeker weten wat het oplevert doe je nooit.

Nochtans heb ik over het algemeen geen probleem met
onzekerheid, integendeel. Niks fijner voor een schrijver
dan een situatie die anders uitpakt dan verwacht; vrijwel
alle literatuur draait om mensen die geconfronteerd
worden met wat men in mijn branche 'the gap of expect-
tation' noemt. Een voorbeeld. Personage A, diep in de
schulden en wanhopig, neemt zich voor om zijn ex te
overhalen hem geld te lenen. Hij beraamt een plannetje,
ziet helemaal voor zich hoe hij zal aanbellen, zij hem bin-
nenlaat, ze samen koffiedrinken, over koetjes en kalfjes
praten waarna hij subtiel het onderwerp 'geld' ter sprake
zal brengen en dan... Maar wat gebeurt er wanneer A
aanbelt? Zijn ex kijkt door het spionnetje van de voor-
deur en roept: 'Schoft! Ik had toch gezegd dat ik je nooit
meer wilde zien!' De deur blijft dicht. Dat is 'the gap of
expectation': er gaapt een kloof tussen wat A had ver-
wacht en wat in werkelijkheid gebeurt. Hoe gaat A die
deur open krijgen? Dát is de essentie van vrijwel ieder
goed verhaal en het is superleuk om daar oplossingen
voor te bedenken. Maar wanneer het om beleggen ging,
liet ik die deur dus liever potdicht en haastte me zo snel
ik kon terug naar mijn rendementsloze leventje.

Tot nu. Nu ging het gebeuren. En met nu bedoel ik: een
half jaar geleden. Corona leek voorbij, de economie
veerde op als een dolle, er stond een flink bedrag op

mijn spaarrekening, en ik wist precies wat ik ging doen:
indexbeleggen. Lekker spreiden, zeiden ze. Check onze
duurzame portefeuilles, zeiden ze. Eén keer flink inleg-
gen, en er verder nooit meer naar omkijken, zeiden ze.
Laat de markt haar werk doen, hier, onze rekentool
waarmee je kunt zien hoe rijk jij bent binnen vijftien jaar!
Maximale zekerheid zonder er verstand van te moeten
hebben: het leek wel alsof ze dat indexbeleggen
speciaal voor mij hadden uitgevonden! En net toen ik
overtuigd was en besloten had die beleggingsdeur

**"Er doemde een gigantische kloof op
tussen mij en die verdomde werkelijkheid
die zich niets aantrok van mijn plannen."**

keihard open te trappen, ja toén ging het dus van: oor-
log, energiecrisis, inflatie, stijgende rente, dalende
koopkracht, en zo nog wat leuke dingen die me dood-
zenuwachtig maakten. Kortom: er doemde een giganti-
sche kloof op tussen mij en die verdomde werkelijkheid,
die zich weer eens niets aantrok van mijn plannen. Er zijn
vele manieren waarop een personage kan omgaan met
een gesloten deur. A kan liegen, smeken, de deur met
grof geweld inbeuken, of opgeven. Zijn beslissing zal ons
vertellen wat voor mens hij is: sluw, slim,
agressief, laf? Maar u wilt natuurlijk
weten wat Ivo Victoria gaat doen
met zijn spaarcenten. Welnu,
hém kennende staat hij over
een half jaar nog steeds voor
die deur te dralen, stilletjes
hopende dat hij uiteindelijk
vanzélf open zal gaan.

Ivo Victoria

is een Belgische schrijver die woont en werkt in Amsterdam.
Hij publiceerde vijf romans, schrijft columns en verhalen voor
diverse media en is even zo vaak op een podium te bewonderen.

A close-up photograph of a hand moving a black chess piece on a chessboard. The hand is in the upper right, and the chessboard is in the lower left. The background is blurred, showing a person's face and a window with blinds. The lighting is soft and natural.

JE GELD

**"Succesvol beleggen
is anticiperen
op de anticipaties
van anderen."**

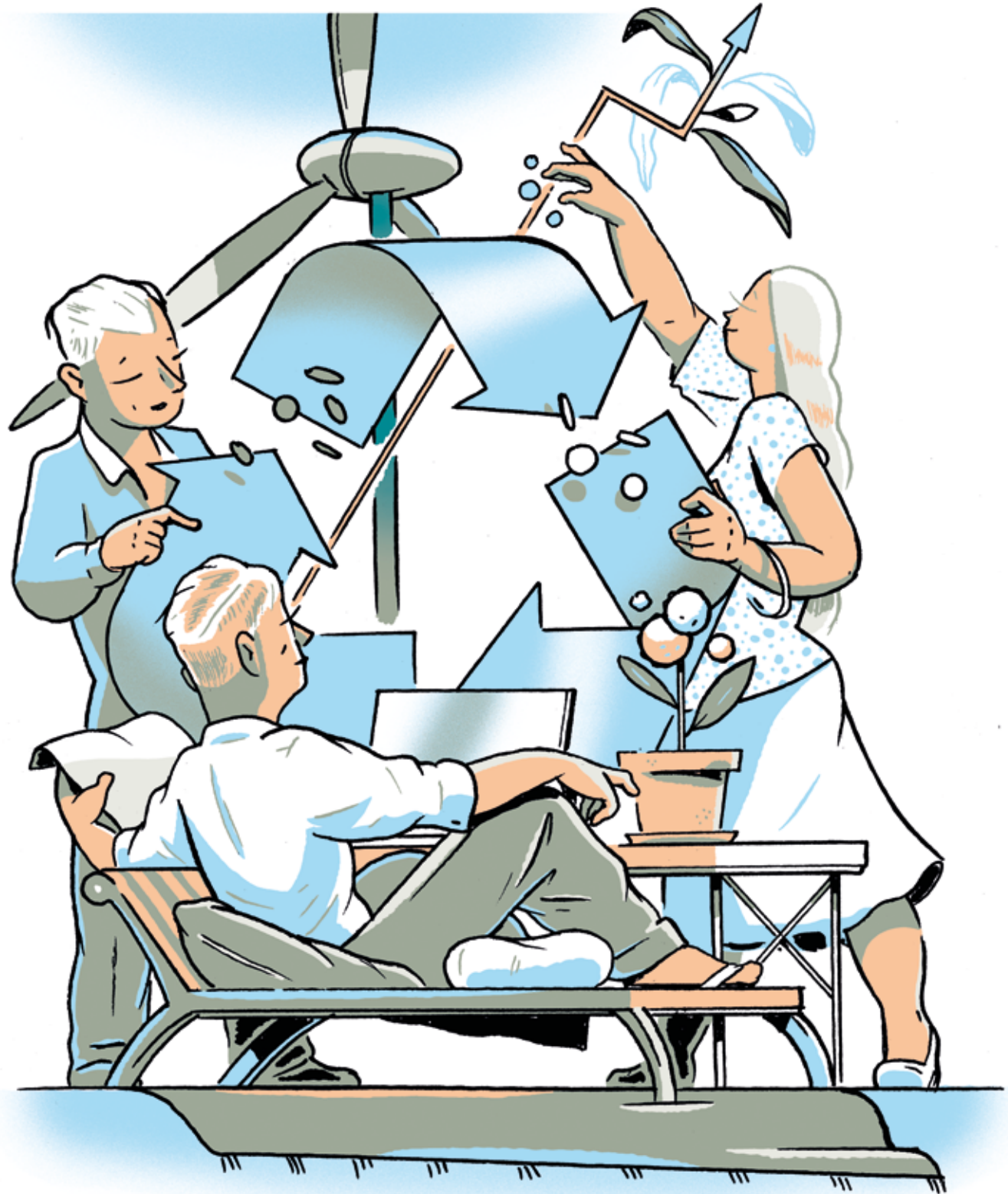
John Maynard Keynes,
Brits econoom
1883 – 1946

Vandaag beleggen voor morgen

Beleggingstrends komen en gaan, maar sommige zijn hier blijvers om te blijven. Zoals de shift naar duurzaam beleggen. Of structurele megatrends zoals verstedelijking en vergrijzing. Trends die vandaag actueel zijn, en dat over 25 jaar nog altijd zullen zijn. Niet alleen dat grote plaatje telt echter als je belegt voor de lange termijn. Ook je eigen, persoonlijke plaatje is van belang. En dat van je eventuele partner en kinderen. Daarom hebben we het in dit dossier ook over beleggingsverzekeringen, een oplossing waarmee je belegt en tegelijk aan successieplanning doet.

TEKST: LUDOVIC VANHEE | ILLUSTRATIE: JAN VAN DER VEKEN

Al eens gedacht aan een beleggingsverzekering?

Twee vliegen in één klap is goed. Drie vliegen is nog beter. Een potentieel hoger rendement nastreven door te beleggen, aan successieplanning doen én tegelijk zorgen voor fiscale risicospreiding: ontdek waarom een beleggingsverzekering ook interessant is voor jouw beleggingsportefeuille.

Beleggingsfondsen? Daarmee ben je al vertrouwd. In plaats van zelf aandelen of obligaties te gaan shoppen, beleg je in een kant-en-klaar pakket van aandelen, obligaties en/of andere effecten. Dat is makkelijk: een team van professionals zorgt voor de samenstelling en opvolging, waardoor je zelf geen huiswerk hoeft te maken. Naast die klassieke beleggingsfondsen bestaan er echter ook beleggingsfondsen met een verzekeringsstrik rond: beleggingsverzekeringen.

Wat zijn beleggingsverzekeringen?

Het zijn levensverzekeringen waarvan het rendement verbonden is aan dat van een of meer beleggingsfondsen. Net zoals bij een gewoon beleggingsfonds kun je bij een beleggingsverzekering een hoger of beperkter risico nemen en kan je belegging schommelen in de tijd. En net zoals bij een beleggingsfonds staat daartegenover een potentieel hoger rendement.

Het grote verschil is dat een beleggingsverzekering verpakt is als een verzekering. Als verzekeringnemer betaal je een premie die de verzekeraar investeert in een beleggingsfonds. En als de verzekerde overlijdt, betaalt de verzekeraar het beleggingstegoed uit aan de begunstigde(n) die jij hebt aangeduid. Beleggingsverzekeringen bieden zo extra mogelijkheden om je successie te plannen. Daarnaast zijn beleggingsverzekeringen interessant omdat ze van een andere fiscaliteit genieten dan bancaire fondsen.

Wat zijn - behalve het rendementspotentieel - de troeven van een beleggingsverzekering?

1 Je partner beschikt snel over geld bij je overlijden

Als je overlijdt, dan worden je rekeningen én die van je eventuele echtgeno(o)t(e) geblokkeerd. Voordat ze worden vrijgegeven, moet de fiscus of de notaris nagaan of jij of je erfgenamen fiscale of sociale schulden hebben. Dat is een procedure die weken of langer kan duren. In die tijd blijven je rekeningen én die van je eventuele echtgeno(o)t(e) geblokkeerd, zelfs tot eventuele schulden zijn afgelost.

Met een beleggingsverzekering voorkom je niet dat de rekeningen geblokkeerd worden, maar wel dat je partner moet zien rond te komen met het leefgeld dat hij of zij tijdelijk ter beschikking krijgt. Dat kan door je partner als begunstigde aan te duiden in de levensverzekering. Dat geld mag de verzekeraar namelijk wél sneller na je overlijden ter beschikking stellen op een niet-geblokkeerde rekening. Je partner kan dan vrij over het geld van deze uitkering beschikken.

2 Flexibele successieplanning

Als je overlijdt en je hebt niets geregeld (bijvoorbeeld geen testament), dan komt je vermogen toe aan je wettelijke erfgenamen. Kinderen en bij plaatsvervulling hun afstammelingen staan daarbij als eerste in de rij. Heb je een huwelijkspartner, dan krijgt hij of zij het vruchtgebruik van de nalatenschap. Zijn er geen kinderen, dan zijn de ouders, broers en zussen aan de beurt.

In sommige situaties kan die 'volgorde' precies zijn wat je beoogt. Maar soms kan dat niet wenselijk zijn. Bijvoorbeeld omdat je aan een van de kinderen, je (huwelijks)partner, een pete- of metekind, een vriend, een goed doel, enz ... iets extra's wilt toeschuiven als je er niet meer bent. Of omdat je wilt voorkomen dat je partner helemaal met lege handen achterblijft (omdat jullie niet gehuwd zijn). Ook voor nieuwe samenlevingsvormen, plusgezinnen, enz... biedt het gewone erfrecht niet

altijd een geschikte oplossing. Daarom kan het nodig zijn een en ander te regelen.

Een schenking of testament is een manier om aan successieplanning te doen. Maar ook beleggingsverzekeringen zijn daarvoor een geschikt en flexibel instrument. Daarin kun je heel makkelijk een of meer begunstigten aanduiden, zoals je partner en/of de kinderen. Die keuze kun je bovendien op elk moment herroepen en/of bijsturen. Je kunt ook beslissen dat het geld meteen beschikbaar wordt bij je overlijden, of op een later tijdstip (bijvoorbeeld als je kind 24 wordt). Op die manier blijf je altijd de controle behouden.

Een beleggingsverzekering is het instrument bij uitstek om via begunstiging af te wijken van het wettelijke erfrecht als je dat als verzekeringnemer

wil. Het blijft wel belangrijk om dat te doen met respect voor de 'reserve' van de beschermde erfgenamen. De wet bepaalt namelijk dat een minimaal deel van de erfenis 'voorbehouden' is

3 Generation skipping

Beleggingsverzekeringen zijn ook interessant voor mensen die kleinkinderen hebben. Soms willen grootouders een deel van hun vermogen rechtstreeks aan hun kleinkinderen nalaten. De eigen kinderen hebben het misschien minder nodig en de kleinkinderen kunnen een financieel duwtje in de rug beter gebruiken. Daarnaast is het betrekken van de kleinkinderen in vele gevallen ook fiscaal interessant.

Kleinkinderen genieten bij schenking of successie net als de kinderen de voordelige tarieven voor erfgenamen in 'rechte lijn'. Voor de erfbelasting is een getrapd tarief van toepassing. Hoe groter het vermogen, hoe sneller je erfgenamen in de hogere tariefschijven terechtkomen. Door je kleinkinderen te betrekken bij je erfenis, wordt je vermogen gespreid over meer erfgenamen. Een deel van het vermogen dat je kinderen zouden erven tegen de hogere suc-

cessietarieven, erven je kleinkinderen op die manier tegen de lagere tarieven en dat levert een besparing op. Via de begunstigingsclausule van een beleggingsverzekering kun je op een eenvoudige manier het belegde vermogen laten toekomen aan je kleinkinderen. Ze genieten dan in vele gevallen ook een belastingvermindering, zodat zelfs een dubbele besparing mogelijk is. Je kunt opteren voor een eenvoudige begunstiging in een eigen polis zonder leeftijdsvoorwaarde. Je kleinkind ontvangt dan een geldsom op het moment van je overlijden. Als het 18 jaar is, kan het vrij over deze geldsom beschikken. Zolang het kleinkind géén 18 jaar is, wordt die geldsom op een geblokkeerde rekening geplaatst. Je kunt ook opteren voor een polis mét leeftijdsvoorwaarde. Je kiest dan een datum waarop je kleinkind ten vroegste de polis mag afkopen als je vóór die datum zou overlijden.

cessietarieven, erven je kleinkinderen op die manier tegen de lagere tarieven en dat levert een besparing op.

Via de begunstigingsclausule van een beleggingsverzekering kun je op een eenvoudige manier het belegde vermogen laten toekomen aan je kleinkinderen. Ze genieten dan in vele gevallen ook een belastingvermindering, zodat zelfs een dubbele besparing mogelijk is. Je kunt opteren voor een eenvoudige begunstiging in een eigen polis zonder leeftijdsvoorwaarde. Je kleinkind ontvangt dan een geldsom op het moment van je overlijden. Als het 18 jaar is, kan het vrij over deze geldsom beschikken. Zolang het kleinkind géén 18 jaar is, wordt die geldsom op een geblokkeerde rekening geplaatst. Je kunt ook opteren voor een polis mét leeftijdsvoorwaarde. Je kiest dan een datum waarop je kleinkind ten vroegste de polis mag afkopen als je vóór die datum zou overlijden.

4 Extra bescherming met een overlijdensverzekering

In principe moet de begunstigde van een beleggingsverzekering bij het overlijden van de verzekeringnemer erfbelasting betalen op het volledige uitkeerde bedrag. Met een overlijdensverzekering kun je ervoor zorgen dat je erfgenamen verzekerd zijn tegen de financiële gevolgen van je overlijden. Zo krijgen de begunstigden van een overlijdensverzekering een bedrag om eventuele

erfbelasting, facturen of andere onvoorziene uitgaven te betalen. Jij bepaalt daarbij welk bedrag je beschikbaar stelt. Deze uitkering geeft hen meteen ook een financieel duwtje in de rug en is een manier om hun toekomst en levensstandaard veilig te stellen. Houd er wel rekening mee dat er in principe ook erfbelasting verschuldigd is op de uitkering uit een overlijdensverzekering.

5 Ruim aanbod beleggingsfondsen

Het rendement van een beleggingsverzekering is verbonden is aan het rendement van een of meer beleggingsfondsen. Bij KBC kun je kiezen uit

een ruim aanbod. Op die manier kun je voor een oplossing opteren die het best bij jouw situatie en doelstellingen past.

6 Fiscale risicospreiding

Hogere tarieven in de roerende voorheffing, hogere belastingen op beursverrichtingen, een effectentaks, een effectentaks 2.0, ... Er gaat geen seizoen voorbij of de fiscale maatregelen en spelregels in ons land zien er weer anders uit.

Voor je vermogen is het dan ook belangrijk om te zorgen voor voldoende productdiversificatie, en niet al je vermogen binnen een en hetzelfde producttype aan te houden. Dat kan perfect door bijvoorbeeld naast beleggingsfondsen, pensioensparen, langetermijnsparen, vastgoed, enz ... ook een deel van je vermogen in een beleggingsverzekering onder te brengen. Zo kun je anticiperen op de impact van een wijzigende (retroactieve?) fiscaliteit en tegelijk aan fiscale risicospreiding doen.

Elk product heeft namelijk zijn eigen fiscaliteit. Voor beleggingsverzekeringen ziet die er momenteel als volgt uit. Op elke storting in het contract wordt een verzekeringstaks van 2 procent geheven. Maar roerende voorheffing is er niet, tenzij je kiest voor een beleggingsfonds met een vorm van kapitaalsbescherming dat je binnen de acht jaar na de contractsluiting afkoopt. Beleggingsverzekeringen zijn vrijgesteld van de belasting van 1,32 procent en van de Reynderstaks van 30 procent op een bancaire

fonds dat (gedeeltelijk) in obligaties belegt. Fiscaal gezien is een beleggingsverzekering dus bijzonder aantrekkelijk, vooral voor langetermijnbeleggingen.

Goed om te weten: een beleggingsverzekering hoeft je niet mee in rekening te brengen voor de effectenbelasting (een taks van 0,15 procent die geldt voor wie minstens 1 miljoen euro op een effectenrekening heeft). Een klassiek beleggingsfonds komt op een effectenrekening van de belegger terecht, wat niet het geval is bij een beleggingsverzekering. Dat betekent niet dat de belegger automatisch ontkomt aan de belasting. De effectentaks wordt, wat de beleggingsverzekeringen betreft, namelijk toegepast op het niveau van de verzekeraar die ze kan doorrekenen aan de klant. KBC rekent deze belasting evenwel niét door aan zijn klanten.

Tot slot: vaak worden beleggingsverzekeringen in fondsen van externe beheerders belegd. Daardoor betaal je zowel een beheersvergoeding op het niveau van de verzekeraar, als op het niveau van de externe beheerder. Bij KBC is dat niét het geval. De fondsen worden namelijk in eigen huis beheerd, waardoor er geen dubbele beheersvergoeding wordt aangerekend.

Een beleggingsverzekering: iets voor jou?

Surf naar www.kbc.be/life-solutions of neem contact op met je vertrouwde KBC-contactpersoon.

KBC verscherpt beleid voor verantwoord beleggen

In 1992 bracht KBC het allereerste fonds dat verantwoord belegt op de Belgische markt. Sindsdien evolueert het beleid van KBC inzake verantwoord beleggen mee met de noden van de maatschappij. Ook vandaag leggen we de lat opnieuw hoger.

Een evenwicht vinden tussen risico en rendement vinden, en strenge criteria hanteren op het vlak van verantwoord beleggen. Zo ziet de aanpak van KBC eruit. Verantwoord beleggen doen we als vanouds met zowel een negatieve screening (uitsluiting van 'slechte leerlingen') als een positieve screening (promoten van duurzame kenmerken). "Onze negatieve screening behoort tot de strengste op de markt. Zo sluiten we als een van de weinige vermogensbeheerders fossiele brandstoffen volledig uit," geeft Johan Fastenakels aan, expert Verantwoord Beleggen bij KBC. Daar stopt het echter niet, want KBC verscherpte recent zijn methodologie voor verantwoord beleggen.

Met en weten, weten is handelen

Fondsen worden voortaan een stuk meetbaarder en krijgen doelstellingen toegekend. "Zo geven we elk fonds vanaf nu een ESG-score. Dat is voor bedrijven de mate waarin ze blootgesteld worden aan voor hun sector relevante risico's op vlak van duurzaamheid en voor landen de mate waarin ze instaan voor een performant duurzaamheidsbeleid. We vergelijken die met een benchmark, waarbij het de bedoeling is dat de ESG-score van het fonds beter is dan de benchmark," vervolgt Johan Fastenakels. "Daarnaast wordt ook de koolstofintensiteit van bedrijven en landen gemeten. Tegen 2030 willen we die voor

bedrijven in de verantwoorde fondsen met de helft verminderen ten opzichte van 2019."

Ten slotte neemt de KBC vermogensbeheerder ook de mate waarin bedrijven en landen inzetten op duurzame ontwikkeling onder de loep. "Bij bedrijven kijken we hiervoor naar hun bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Bij landen kijken we naar groene en sociale obligaties. Onze verantwoorde beleggingsoplossingen streven ernaar om minstens 10% van het obligatiegedeelte van de portefeuille te beleggen in groene en sociale obligaties. Ook het overige obligatiegedeelte voldoet overigens aan strenge normen. De opbrengsten van deze obligaties worden uitsluitend gebruikt voor de financiering van groene en/of sociale projecten," geeft Johan Fastenakels mee.

Beslis zelf hoe duurzaam je portefeuille wordt

De EU heeft als doel om tegen 2050 het eerste koolstofneutrale continent te zijn. Om een dergelijke transitie te realiseren, rekent de EU onder meer op beleggers.

Dankzij nieuwe regelgeving wil de EU de transitie versnellen: kapitaalstromen wegsturen van vervuilende bedrijfsactiviteiten, richting duurzame ontwikkeling. Concreet koppelt MiFID II (de Europese beleggingsrichtlijn) voortaan een luikje duurzaamheid aan het beleggersprofiel. "Door beleggers vanaf augustus te bevragen, willen we hun duurzaamheidsvoorkeuren capteren en ermee rekening houden zodat we hen te allen tijde geschikt advies kunnen geven," vertelt Bastijn Guns, beleggingsexpert bij KBC.

Welke keuzes heb je?

Binnen de regelgeving zijn er drie standaarden ontwikkeld om je keuze te maken (zie tabel). Als je zelf je duurzaamheidsvoorkeuren wilt bepalen, neem dan contact op met je KBC-relatiebeheerder

Heb je geen voorkeuren, dan laat je je verder adviseren volgens de huidige aanpak van KBC, waarbij we altijd eerst verantwoorde beleggingen adviseren.

	Duurzaam beleggen volgens SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation)	Ecologisch duurzaam beleggen volgens de EU-taxonomie	Beleggingen met negatieve impact vermijden
Wat is het?	Dit zijn beleggingen die bijdragen tot een milieudoelstelling (bv. het gebruik van fossiele brandstoffen beperken) en/of een sociale doelstelling (bv. een genderneutraal loonbeleid), telkens gekoppeld aan deugdelijk bestuur.	De taxonomie is een standaard voor ecologische duurzaamheid. Denk bv. aan de bescherming van ecosystemen, bestrijding van verontreiniging en transitie naar een circulaire economie.	Economische activiteiten kunnen positieve maar ook nadelige effecten hebben op duurzaamheidsfactoren. Beleggen volgens de Principal Adverse Impacts (PAI) houdt verband met het beperken van de nadelige impact op milieu, mens en maatschappij.
Aanbod beleggingsfondsen	Het volledige aanbod verantwoord beleggen voldoet aan de voorwaarden van SFDR.	De EU heeft deze standaard nog niet op punt gezet. Daardoor is het nog niet mogelijk om 100% volgens dit principe te beleggen.	Onze fondsen die verantwoord beleggen houden rekening met verschillende PAI's: bv. controversiële wapens, fossiele brandstoffen, enz ...

Beleggen in megatrends

Beleggen voor de lange termijn door te beleggen in de lange termijn

Thematische beleggingen zijn in trek, en dat is niet toevallig. Ze bieden diversificatie en je kunt er persoonlijke accenten in je portefeuille mee leggen. Door bovendien in te spelen op langlopende maatschappelijke en economische trends kies je voor bedrijven die met innovatieve oplossingen komen voor de structurele uitdagingen van vandaag en morgen.

Megatrends bepalen onze toekomst

Megatrends zijn sterke, transformerende krachten die de wereldeconomie beïnvloeden, innovatie stimuleren en onze samenleving hertekenen. Megatrends gaan veel verder dan een modeverschijnsel of hype. Ze zijn zo sterk dat ze zich onafhankelijk van de economische cyclus ontwikkelen. Recessie of niet, economische boom of niet: megatrends blijven altijd actueel. Ze bepalen onze toekomst en bieden daarom een opportuniteit voor beleggers.

Onze vermogensbeheerder KBC Asset Management identificeerde elf megatrends: vergrijzing, groeiende focus op gezondheid, veranderende levensgewoonten, toenemende wereldwijde rijkdom, groeiende ongelijkheid, schaarste aan juiste vaardigheden, verstedelijking, klimaatverandering, schaarste aan natuurlijke grondstoffen, transformerende technologieën en de opmars van data. Die megatrends heeft KBC Asset Management als leidraad gebruikt om een nieuwe reeks van thematische fondsen op de kaart te zetten.

Beleggingen die aansluiten bij je leefwereld

Megatrends identificeren is één ding, er in

beleggen is nog iets anders. De meeste megatrends zijn veelomvattend. Neem bijvoorbeeld transformerende technologieën. De digitale transformatie omhelst heel uiteenlopende domeinen: van streamingdiensten, over zelfrijdende auto's tot robotchirurgie.

Om beleggen in megatrends tastbaar te maken, clustert KBC de bedrijven die inspelen op megatrends volgens hun maatschappelijke rol. Zo kun je als belegger bijvoorbeeld de focus leggen op zorg en gezondheid of op de manier waarop we onze samenleving letterlijk vorm geven. Door bedrijven op die manier te groeperen, wordt beleggen in megatrends concreet en kun je inzetten op thema's die je nauw aan het hart liggen en bij je leefwereld aansluiten.

Structurele trends bieden houvast

Hoe rationeel we ook aan een bepaalde belegging beginnen, in tijden van crisis en dalende beurskoersen durft de paniek al eens toeslaan. Hoewel deze themafondsen 100% aandelenfondsen zijn, en dus onderhevig aan de volatilititeit van de financiële markten, is er gevoelsmatig toch een verschil met eerder traditionele aandelenfondsen.

Grote structurele trends blijven meestal voor een langere tijd overeind, wat er tussentijds ook gebeurt. In dat opzicht zorgt beleggen in megatrends eerder voor een soort gemoedsrust. Weten dat je belegt in bedrijven waarvan de producten en diensten inspelen op fundamentele evoluties die op lange termijn standhouden, geeft je een bepaalde houvast om tussentijdse schommelingen te overbruggen. Beleggen voor de lange termijn én in de lange termijn dus.

Ook een maatschappelijke meerwaarde

Megatrends geven vorm aan onze toekomst en die van de generaties na ons. Daarom investeert KBC Asset Management voor zijn nieuwste generatie themafondsen enkel in bedrijven die deze toekomst ter harte nemen en voldoen aan onze criteria van verantwoord beleggen. Op die manier streven we naast een potentieel financieel rendement ook een maatschappelijke meerwaarde na.

Je relatiebeheerder staat je bij

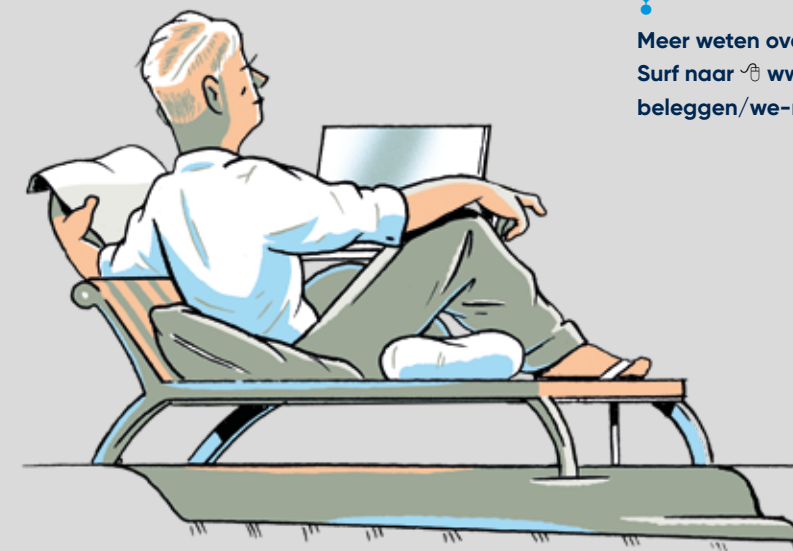
Of beleggen in megatrends, oftewel thematisch beleggen, iets voor jou is, hangt af van je persoonlijke interesse en je beleggersprofiel. Thematische beleggingen zijn een manier om je portefeuille verder te diversifiëren en aan te vullen, bovenop een stevig fundament van fondsen die in de brede markt beleggen.

Over het algemeen zijn thematische beleggingsfondsen eerder gericht op de advieszoekende belegger. En omdat megatrends langlopende trends zijn, sluiten ze mogelijk ook aan bij de doelstelling van eerder voorzichtige beleggers die hun geld willen laten renderen in een tijd waarin traditionele spaarproducten een lager rendement opleveren. Als ze daarvoor een hoger risico willen lopen, laat een thematische belegging in megatrends toe om, binnen het afgesproken risicokader van een globale portefeuille, de succesverhalen van morgen mee te ontdekken.

Meer weten over thematische fondsen?

Surf naar www.kbc.be/particulieren/nl/beleggen/we-move.html www.kbc.be/we-move

JE LEVEN

"Ik verdien goed mijn brood. Ik verdien zelfs zoveel brood, dat ik een deel zou kunnen beleggen."

Youp van 't Hek,
Nederlands cabaretier
°1954

“Universele mensenrechten moeten leidraad zijn”

Het werk van Koen Vanmechelen reist net als de kunstenaar continu de wereld rond. Dit najaar is het onder de titel ‘Cosmopolitan Renaissance’ te bewonderen in eigen land, in Scharpoord, cultureel centrum van Knokke Heist. Vanmechelen plaatst zichzelf middenin die ‘kosmopolitische renaissance’.

“Voor het eerst in de geschiedenis hebben we toegang tot alle mogelijke kennis. Wie wil, kan morgen een geleerde aan de andere kant van de wereld een paar moeilijke vragen stellen. Is dat niet fantastisch?”

TEKST: JAN STEVENS | BEELD: MARCO MERTENS

Koen Vanmechelen

- Geboren op 26 augustus 1965 in Sint-Truiden
- Is een autodidact. "Mijn vader is ook kunstenaar en schoolde me via zijn werk. Ik groeide op in zijn atelier. Moeder is modeontwerpster. De academische vorming die mijn ouders me gaven, is niet te onderschatten. Daar komt bij dat vader filosoof is, en niet van het zevende knoopsgat. Ze leven nog: vader is 90, moeder 91. Onlangs zei ik tegen een galerist: 'Vergeet nooit dat de kunstenaar eerst was en de academie pas later. Niet andersom.' Als kunstenaar moet je de definitie van 'meester' ontwikkelen. Dat is niets verheven, maar wil zeggen dat jij de enige op de planeet bent die dat kunstwerk op die manier kan maken. Heel mijn jeugd kweekte ik kippen en fazantachtigen; dat principe ken ik dus door en door. Een kunstenaar is een meester in wat hij doet. Als enige ter wereld drukt hij zijn visie op die welbepaalde manier uit."

De studio van Koen Vanmechelen in het fenomenale, voor iedereen toegankelijke 'evoluerende kunstwerk' LABIOMISTA, kijkt uit op een grote glazen volière. Heel het interview lang observeren de reuzentoekeans met hun vrolijk gekleurde grote snavels ons, twee ouder wordende heren, pratend en koffiedrinkend aan de grote marmeren tafel. In het door de Zwitserse architect Mario Botta ontworpen indrukwekkende atelier achter ons, hangt en staat een staalkaart van het door kippen, eieren en mystiek door-desemde werk van Vanmechelen.

"LABIOMISTA is nooit af", zegt de kunstenaar. "In mijn hoofd zitten een aantal beelden van hoe deze plek er in de toekomst zal uitzien. LABIOMISTA is een woord dat ikzelf heb 'uitgevonden': 'het gemengde leven'. LABIOMISTA bevindt zich op het snijpunt tussen de bewoonde wereld, de menselijke beschaving en de jungle. Deze site drukt zo de filosofie van mijn werk uit." LABIOMISTA ligt op het terrein van de voormalige zoo van Zwartberg. Aan de straatkant floreert de stad Genk en aan de andere kant van het terrein begint Nationaal Park Hoge Kempen. "Het eerste echte nationaal park van België. Onze kleine jungle."

Dan toch een heel brave jungle? "Zeker", knikt Koen. "Wat niet wil zeggen dat het park zonder risico is. Het evoluerende kunstwerk LABIOMISTA neemt bezoekers mee op een trip naar henzelf, naar de mens en de natuur. Voor mij is de natuur een levende bibliotheek. In 2000 verraste ik mijn vrouw Inge met een koppel lama's: Ohm en Padma. Dat waren heel sterke dieren. Rododendrons zijn giftig en gevaarlijk voor herkauwers. Eén van de lama's overwon op een wonderbaarlijke wijze zo'n vergiftiging. Ik vroeg me af hoe dat kwam en vermoedde een verband tussen de hoogtes waarop die dieren in hun oorspronkelijke habitat leven en hun productie van rode bloedcellen. Ik contacteerde de inmiddels overleden VUB-professor Raymond Hamers, immunoloog en ontdekker van 'nanobodies', een bijzondere soort antilichamen bij kameelachtigen, waar de lama toe behoort. Het waren de begindagen van de ontdekking van het 'dubbele immuunsysteem'."

Lama Winter

Kameelachtigen werden door hun immuniteit belangrijke wetenschappelijke 'studie-objecten' in de strijd tegen virussen als HIV, SARS en MERS. "Vandaag is onze lama Winter hier op LABIOMISTA de heldin in de strijd tegen corona", zegt Koen. "Op basis van onderzoek bij Winter ontwikkelen immunologen Xavier Saelens (VIB/UGent) en Jason McLellan (Universiteit van Texas) nu een antiviraal middel tegen het coronavirus. Dat wordt zeer belangrijke medicatie om de pandemie verder onder controle te krijgen. Wat ik daar zo boeiend aan vind, is dat ik ruim twintig jaar geleden als kunstenaar al aanvoelde dat er 'iets' was met die lama's."

LABIOMISTA wil vandaag die plaats zijn waar kunst, natuur en wetenschap elkaar kruisen? Koen Vanmechelen: "Precies. Vroeger hoorde je medische wetenschappers verkondigen: 'Als de natuur een fout maakt, zullen wij die corrigeren.' Ik vind dat een heel rare manier om naar de werkelijkheid en naar gezondheid en ziekte te kijken. Vandaag slagen we er dankzij de genetica in het genoom van dieren én van onszelf te ontrafelen. In plaats

van de natuur te willen 'verbeteren', nemen medische wetenschappers haar nu als richtsnoer. 'We proberen te doorgronden wat er aan de hand is, en laten ons daardoor leiden.' Dat is toch veel sterker en evenwichtiger dan ertegenin willen gaan? LABIOMISTA vertrekt vanuit de natuur en probeert die opnieuw te verzoenen met de cultuur die wij daaruit ontwikkelden. Het is een oproep om te zoeken naar een balans in hoe wij met de natuur kunnen samenleven."

Kosmopolitische kip

Koen Vanmechelen werd wereldberoemd met zijn Cosmopolitan Chicken Project (CCP). CCP ging in 1999 van start met een kruising tussen een Belgische kip, de Mechelse Koekoek, en een Franse, de Poulet de Bresse. Het eindpunt wordt een kosmopolitische kip die de genen van alle kippenrassen van over de hele wereld in zich draagt. "CCP is het vehikel waarop al mijn werk rijdt", zegt Koen. "Velen geloven dat het over kippen gaat, maar dat is een grote vergissing."

De Cosmopolitan Chicken Project gaat over ons, de mens. "En over de noodzaak om te kruisen. De wetenschap toonde aan dat te weinig kruisen slecht is voor de soort. Want dan loert inteelt om de hoek. Dat geldt niet alleen voor dieren, maar ook voor ons. Wij bestaan als mens niet uit >

"Mijn vader is ook kunstenaar en hij schoolde me via zijn werk. Ik groeide op in zijn atelier."

“LABIOMISTA vertrekt vanuit de natuur en probeert die opnieuw te verzoenen met de cultuur die wij daaruit ontwikkelden.”

verschillende soorten, maar vormen samen één grote soort: de mens. Rassen bestaan niet. Ook niet bij kippen. Er bestaat niet zoiets als het kippenras ‘Silky’ uit China of de ‘Padovana’ uit Vaticaanstad. Dat zijn culturele verschijnselen die wij in de kip stoppen.”

De kunstenaar herinnert zich een avond een jaar of tien geleden bij de toenmalige VRT-talkshow ‘Reyers Laat’. “Ik was er te gast samen met geneticus Jean-Jacques Cassiman, een van de trekkers van de Cosmopolitan Chicken Research Project, de stichting die de brug legt tussen mijn kunst en de wetenschap. Ik zag de presentator verbaasd kijken toen ik zei: ‘Rassen bestaan niet.’ Hij vroeg aan professor Cassiman: ‘Hoezo? Is dat waar?’ Als we allemaal zouden beseffen dat er geen rassen zijn, lost dat toch veel ellende op? Als we in deze ingewikkelde wereld overeind willen blijven, lukt dat alleen als we respect hebben voor de universele mensenrechten. Zij zouden onze leidraad moeten zijn.”

Fatsoen

Volgens kosmopoliet Vanmechelen is het met ons comfort en materieel welzijn beter gesteld dan we denken. “Wat niet wil zeggen dat we ook gelukkiger worden. Als al mijn burens twee microgolfovens hebben en ik bezit er maar één, is de kans groot dat ik me gefrustreerd voel. Wij, westerlingen, maken een grote fout door onze vrijheid en ons comfort aan deze kant van de wereld *for granted* te nemen. Slechts 1 miljard mensen op de wereld heeft het zo uitzonderlijk goed als wij. Zes tot zeven miljard anderen hebben het matig goed of zelfs slecht. Dat wil dus zeggen dat het klimaat waarin wij zijn grootgebracht, een uitzondering is. Ons leven is niet de regel. Alleen denken we dat we wél de norm zijn en zo spelen we natuurlijk ook een beetje de baas van de wereld. Door met onze vrijheid en comfort te koketteren, kweken we frustraties aan de andere kant. Via het internet ziet iedereen hoe bij ons de champagne rijkelijk vloeit. Wanneer een mens in armoede daar dan ook graag deel van wil uitmaken, draaien we vlug de deur op slot. ‘Hola, dat was niet de bedoeling.’ Vlak voor de verkiezing van Donald Trump tot Amerikaans president verbleef ik in Zimbabwe. Wijlen Robert Mugabe had voor de zoveelste keer tientallen mensen laten executeren. De Verenigde Naties kwamen hem op de vingers tikken, en hij zei: ‘Als morgen Trump de verkiezingen wint, zullen jullie spijt krijgen dat jullie me vandaag hier de les zijn komen lezen.’ Begrijp je welke indruk wij met onze uitlatingen soms maken op de rest van de wereld? Daarom vind ik dat we voorzichtig moeten zijn in de manier waarop we over de dingen praten. Niet omdat ik tegen vrije meningsuiting ben, maar omdat er zoiets bestaat als fatsoen en respect. En omdat wij vanuit onze comfortabele positie een grote verantwoordelijkheid dragen.”

Gregie

Halverwege de jaren 1990 zag ik Koen Vanmechelen voor het eerst. Samen met illustrator Gregie De Maeyer bracht hij Juul op de markt, een boek over pesten, met foto's van houten sculpturen. Op literaire manifestaties en boekenbeurzen vielen zij op met hun goedlachse branie. “We golden als

enfants terribles”, herinnert Koen zich. “De eerste keer dat ik Gregie zag, zal ik nooit vergeten. In het cultureel centrum van Genk stelde ik mijn grote houten sculpturen tentoon. Het was een van mijn eerste tentoonstellingen. Iemand zei: ‘Koen, het is boekenweek en dan komen er meer dan vijfhonderd kinderen. Let goed op, of ze breken je beelden af.’ Een man die ik nog nooit gezien had, stapte met veel omhaal binnen. Hij vulde de zaal en was razend enthousiast. Hij stelde zich voor als Gregie De Maeyer. ‘Al jaren ben ik op zoek naar iets nieuws’, bulderde hij. ‘Zelfs tot in Bologna. Nergens vind ik iets, behalve hier!’ Hij was helemaal weg van mijn werk. ‘We maken samen een boek!’ Een jaar later was het af. Gregie zei: ‘Koenke, de wereld zal voor ons nooit meer hetzelfde zijn.’ Juul kwam uit en we wonnen veertien grote internationale prijzen. Daarna gaven we performances en traden we op, net als een rockband. We raasden als een storm door de brave wereld van de illustratoren. Dat was zalig.”

Op 29 juli 1998 stierf Gregie De Maeyer. “We zetten veel en zwaar de bloemen buiten. Die nacht werd het drie uur. We rolden uit een Genks café, Gregie pakte me vast en zei: ‘Je bent een echte vriend. Bescherm je ideeën goed, want ze zullen alles van je proberen afpakken.’ Hij reed van Genk naar zijn huis in Kruikeke. We belden elke ochtend om acht uur, maar die ochtend belde hij niet. Later kreeg ik telefoon van zijn zoon. ‘Vader heeft een hartinfarct. Hij wordt geopereerd. Het komt goed.’ Een paar uur later was hij dood, een bloedklonter tijdens de operatie.”

De dood haalde daarna nog uit. Drie jaar geleden stierf Koen Vanmechelen vrouw Inge. “Na een vreselijk hard parcours van zeven jaar ziekte. Maar we *never gave up*, tot het einde. Zij zorgde ervoor dat ik ook vandaag nog gelukkig kan zijn.”

“Als we allemaal zouden beseffen dat er geen rassen zijn, lost dat veel ellende op.”

Musea voor jong en oud(er)

Bestaat er iets fijners dan een dag met de kinderen of kleinkinderen naar een museum te trekken met aandacht voor jong en oud? Grappa neemt je mee naar zes 'grotensenmusea' waar ook kinderen kind aan huis zijn.

TEKST: JAN STEVENS

1

Roeren in de mosselpot

2022 staat in het Gentse Stedelijk Museum voor Actuele Kunst (S.M.A.K.) in het teken van dichter en invloedrijke beeldend kunstenaar Marcel Broodthaers (1924-1976). Wijlen Jan Hoet, bezieler en conservator van het S.M.A.K., was een groot bewonderaar van het surrealistische werk van Broodthaers. Hij verzamelde diens belangrijkste creaties, zoals *De grote mosselpot*.

Begin dit jaar opende het S.M.A.K. het Broodthaerskabinet, met alle kunstwerken, edities, boeken en archiefstukken die het museum van de kunstenaar in zijn collectie heeft. Speciaal voor kinderen van 6 tot 12 tekende het S.M.A.K. een speurtocht in het Broodthaerskabinet uit. Doel: de poëtische en tegendraadse humor in Broodthaers werk ontdekken. Waarom wandelde hij ooit met een kameel het museum binnen? En wat is het verschil tussen Broodthaers' mosselpot en een mosselpot in een restaurant? Misschien is er geen?

ⓘ

Info
Jan Hoetplein 1, 9000 Gent
Dinsdag t.e.m. vrijdag: van 9.30 tot 17.30 u.
Zaterdag, zondag en schoolvakanties:
van 10 tot 18 u.
📍 www.smak.be

2

Spelen in het museum

Een bezoek aan het Speelgoedmuseum in Mechelen is voor ouders en grootouders een *trip down memory lane*. Op een oppervlakte van 7.000 vierkante meter herbergt het museum duizenden stukken speelgoed van vroeger en nu. Het is wellicht het grootste speelgoedmuseum van Europa.

De gezelschapsspellen, poppen, blokken- en meccanodozen, videogames en knuffelberen tonen de vooruitgang in de technologie en laten ook zien hoe onze samenleving diverser werd.

Heb je kinderen of kleinkinderen tussen 4 en 10 jaar oud? Volg dan het 'beestenboel gezinsparcours' en ontdek via speelse opdrachten de vaste museumcollectie.

In het Speelgoedmuseum moet ook gespeeld worden. Overal staan speelhoekjes met speelgoed, en in de grote speelzaal naast de cafetaria kun je Monopoly spelen of leren sjoelbakken en biljarten.

ⓘ

Info
Nekkerspoelstraat 21, 2800 Mechelen
Dinsdag t.e.m. zondag: van 10 tot 17 u.
📍 www.speelgoedmuseum.be

3

De zoektocht naar geluk

Het Eilandje is nu een hippe buurt in het noorden van Antwerpen, met gezellige terrassen aan het water. Tot ver in de 20^e eeuw was dit industrieel havengebied, bevolkt met ruige dokwerkers. Van hieruit vertrokken tussen 1873 en 1934 ook twee miljoen Europeanen via de Red Star Line per schip naar het beloofde land Amerika.

Het Red Star Line Museum bevindt zich op exact dezelfde plek op het Eilandje als de historische rederij Red Star Line, of 'Société Anonyme de Navigation Belge-Américaine'. Aan de hand van de persoonlijke verhalen van landverhuizers van de vorige eeuw, vertelt het museum het universele verhaal van migratie en de zoektocht naar geluk.

Met een gratis boekje boordevol opdrachten volg je door het museum het spoor van Bessie, een meisje van negen dat met haar gezin de grote oversteek naar New York maakt. Zo kom je alles te weten over de Red Star Line-rederij die op haar hoogtepunt bijna 200 schepen tussen Antwerpen en Amerika had varen.

ⓘ

Info
Montevideostraat 3, 2000 Antwerpen
Dinsdag t.e.m. zondag: van 10 tot 17 u.
📍 www.redstarline.be

4

Op bezoek bij de Romeinen

Het Romeinse Rijk of 'Imperium Romanum' was rond 100 voor Christus zes miljoen vierkante kilometer groot en telde 120 miljoen inwoners. Ook Tongeren maakte er, net als de rest van België, deel van uit. Het Gallo-Romeins Museum brengt het verhaal tot leven van de mensen uit de streek, van in de prehistorie tot het einde van de Romeinse tijd.

De permanente tentoonstelling 'Van neanderthaler tot Gallo-Romein' bevat duizenden collectiestukken. Audiogids en archeoloog 'Bob De Graver' begeleidt je op jouw ontdekkingstocht door het museum en vertelt over zijn boeiende zoektocht in de Tongerse grond naar Keltische zwaarden.

Tot en met 15 januari 2023 toont de Oostenrijkse topfotograaf Alfred Seiland 150 beelden van hedendaagse overblijfselen van de Romeinen. In de tijdelijke tentoonstelling 'Imperium Romanum' toont hij schitterende foto's van ruïnes van tempels, aquaducten, badhuizen, bruggen, theaters en villa's: van de Pont du Gard in Frankrijk tot het amfitheater van Pula in Kroatië.

Met het speciaal op maat van kinderen geschreven spel 'Zoom In!' ontdek je verrassende details op Seilands fascinerende foto's.

ⓘ

Info
Kielstraat 15, 3700 Tongeren
Dinsdag t.e.m. vrijdag: van 9-17 u.
Zaterdag, zondag en schoolvakanties:
van 10 tot 18 u.
📍 www.galloromeinsmuseum.be

5

Een avondje cinema

Het Koninklijk Belgisch Filmarchief CINEMATEK verzamelt sinds 1938 films van over de hele wereld, en houdt alles bij wat met film te maken heeft. Het in het hart van Brussel gelegen archief en museum schenkt ook veel aandacht aan de geschiedenis van de Belgische cinema. Bijna dagelijks worden er oude en nieuwe films vertoond.

Kinderen en hun ouders en grootouders zijn er van harte welkom. Je kunt er een cinemazaaltje afhuren en samen met je familie een avond stille films kijken, onder begeleiding van een echte pianist. Of je kunt er met (of zonder) de hulp van een gids de grote 'Wunderkammer' ontdekken. Daar komt de voorgeschiedenis van de film tot leven, met verschillende interactieve vitrines en opstellingen. Je start er bij het Chinese schimmenspel van 20 eeuwen geleden en eindigt bij de 'cinématographe' uit 1895 van de beroemde gebroeders Auguste en Louis Lumière. Die kleine camera markeert de start van de moderne bioscoop: hij kon niet enkel bewegend beeld opnemen, maar het ook projecteren.

ⓘ

Info
Baron Hortastraat 9, 1000 Brussel
Dinsdag en woensdag: vanaf 17.30 u.
Donderdag: vanaf 14.30 u.
Zaterdag: vanaf 16.30 u.
Zondag: vanaf 14.30 u.
📍 www.cinematek.be

6

Op jacht naar dinosaurussen

Het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) is een heuse schatkamer voor wie verzot is op dinosaurussen. De Galerij van de Dinosauriërs is de grootste zaal met voorhistorische giganten van heel Europa.

In het museum vind je antwoorden op zowat alle vragen over elk dier dat ooit op aarde rondwaalde. Zo had de 115 miljoen jaar oude, flink uit de kluiten gewassen vliegende Pterosauriër pluimen in vrolijke kleuren. Dat ontdekten paleontologen van het KBIN eerder dit jaar na onderzoek van een fossiel van de *Tupandactylus imperator*, een reuzentelg uit de Pterosauriërfamilie. Op zijn schedel prijkt een enorme kuif van niet-gefossiliseerd zacht weefsel, dat uit veren blijkt te bestaan.

Download de Sauria-app en trek op ontdekkingstocht door de Galerij van de Dinosauriërs en de Mosasauriërzaal. Met behulp van de app maak je in 3D kennis met de meest beruchte sauriërs ooit. Je kunt er ook je eigen fotocollectie van museumdieren mee aanleggen.

ⓘ

Info
Vautierstraat 29, 1000 Brussel
Dinsdag t.e.m. vrijdag: van 9.30 tot 17 u.
Zaterdag, zondag en schoolvakanties:
van 10 tot 18 u.
📍 www.naturalsciences.be

Als een flexibel maatpak

Aan de voordeur trakteren kikkers je op een kwaakconcert, en naast de deur ligt een park van elf hectare. Die sterke relatie met de natuur speelde Peter Van Impe in zijn gezinswoning zowel in de ruimtelijke invulling als de materialenkeuze sterk uit. Hoewel de woning conceptueel sterk doorgedreven is, is het er tegelijk bijzonder aangenaam vertoeven.

TEKST: ELIEN HAENTJENS | BEELD: TIM VAN DE VELDE

Toen Peter Van Impe van AST77 architecten- en ingenieursbureau in 2014 een perceel grond op de kop kon tikken, twijfelde hij geen seconde. "Ik had geen bouwplannen, maar dit stuk grond bood de unieke kans om in nauw contact met de natuur te leven en tegelijk vlak bij het centrum van Tienen. Aangezien het slechts 2 are

Peter Van Impe
en partner
Evelien Broeckx.

groot is, viel het prijskaartje bovendien mee", steekt Van Impe van wal. "Intussen woon ik hier samen met mijn vrouw en ons anderhalf jaar oude dochtertje."

Het perceel vormt de kop van een rij van twaalf herenwoningen, die op hun beurt deel uitmaken van de Anemoonsite rond een oude atletiekpiste aan de rand van de stad. Het voormalige internaat aan de overzijde is omgevormd tot appartementen, maar ook bosvilla's, vrijstaande woningen en aaneengeschakelde sociale woningen kregen een plek op het terrein. "Doordat we gratis gebruik kunnen maken van het Vianderpark van elf hectare, inclusief eeuwenoude boomgaard, visvijvers en minigolf, hebben we geen nood aan een grote privaatieve tuin. Aan de achterzijde geeft onze woning uit op de atletiekpiste. De picknickbank die er werd geplaatst, gebruiken we met vrienden, maar staat ook ter beschikking van andere mensen. Ik vind het boeiend om die verhouding tussen publiek en privaat te herdenken", vertelt Van Impe. "Het enige stukje privétuin dat we hebben, ligt aan de voorzijde van onze woning. Naast parkeerterrein voor fiets en auto installeerden we er over de breedte van de gevel een vijver. Dankzij de kikkers, eenden en waterhoentjes vormt die een bron van leven. Dat geeft ons 's ochtends bij het buitenkomen een instant goed gevoel. Bovendien zoeken we 's zomers zelf ook afkoeling in het water."

Lokaal, natuurlijk en circulair

In de woning zelf bracht Van Impe de kennis die hij de voorbije twintig jaar opdeed samen. Daarbij staat het contact met de omgeving centraal, en ook de circulariteit van de materialen en de flexibele invulling. "Binnen de relatief strenge stedenbouwkundige voorschriften – het bouwen tot op de perceelgrens, een tien meter hoge gevel aan de atletiekpiste en het gebruik van baksteen – wilde ik een bijzonder aangename woonomgeving creëren. Zo maakt de parkomgeving dankzij de glazen westgevel integraal deel uit van onze leefruimtes, en voorzag ik ook in de noord- en zuidgevel grote raampartijen die boeiende doorzichten stimuleren. Aangezien die ramen volledig in de muur schuiven en we met veel spiegels hebben gewerkt, vervaagt de grens tussen binnen en buiten nog", vertelt Van Impe. "We hebben lang gezocht naar driedubbele beglazing die de warmte in de zomer buitenhoudt, maar het licht in de winter wel rijkelijk laat binnen vloeien. Gordijnen hebben we voorlopig niet. Dat voorbijgangers ons 's avonds kunnen

zien zitten, vinden we eerder positief. Het draagt bij aan de dynamiek en cohesie van deze woonbuurt."

Tegenover de glazen westgevel staat de andere eyecatcher van het project: een veertig centimeter dikke stamplenen muur van maar liefst vijftien meter hoog, meteen de grootste ongebonden stamplenenwand in Europa. "Tijdens een studiereis naar Vorarlberg met de KU Leuven bezochten we de woning van Martin Rauch, die volledig is opgebouwd met grond van de site. Dat bracht me op het idee om hetzelfde te doen. Aarde biedt meer mogelijkheden dan het gebruik als ondergrond of afvalproduct na uitgraving, het kan ook een grondstof zijn om mee te bouwen. Tienen staat bekend om zijn goede ondergrond, waardoor volkeren zich hier in een ver verleden vestigden. Dat boeiende culturele aspect van grond overtuigde me om de mogelijkheden verder te onderzoeken", vertelt Van Impe.

"Aangezien we als architect niet alle kennis zelf in huis kunnen hebben, vind ik het belangrijk om me telkens te omringen met de juiste partners. ▶

Het perceel vormt de kop van een rij van twaalf herenwoningen.

Links: De aardewand zorgt voor een natuurlijke luchtvochtigheid en een goede akoestiek.

Rechts: In relatie tot de buitengevel en de stamplenen muur kozen ze ook voor baksteen als afwerking.

Voor de verdiepingen gebruikten ze gelamineerde balken om grote ruimtes te overspannen.

De parkomgeving maakt dankzij de glazen gevel integraal deel uit van de leefruimte.

Met Het Leemniscaat vond ik de juiste aannemer voor de klus. Zij hebben het Brusselse bureau BC Architects and Studies, dat heel wat ervaring heeft in aardematerialen, bij het project betrokken. Samen hebben we een dertigtal proefstalen met onze eigen uitgegraven grond gefabriceerd en kapot geperst om de druksterkte ervan te testen. Om de sterkte te verbeteren hebben we een aantal aanpassingen gedaan in de samenstelling van de kiezels en de klei", vertelt Van Impe. Naast het lokale karakter van de grondstof en het hergebruik van materiaal dat anders na uitgraving zou worden afgevoerd, biedt het aardemateriaal ook heel wat andere voordelen. Zo zorgt de aardewand voor een natuurlijke luchtvochtigheid en een goede akoestiek, waardoor er een gezond en bijzonder aangenaam binnenklimaat ontstaat. "In relatie tot de buitengevel en de stamplenen muur hebben we ook voor baksteen gekozen als binnenafwerking. Doordat de muur is opgebouwd uit een wisselend Vlaams en dubbel Vlaams verband, beschikt hij over een bepaalde

ritmiek. Dat maakt de muur visueel boeiend en maakt verdere afwerking overbodig. De ruimte tussen de binnen- en de buitenmuur herbergt niet alleen twintig centimeter isolatie, maar ook de verwarming en ventilatie. Hoewel we zoveel mogelijk gebruikmaken van natuurlijke ventilatie, beschikt de woning ook over een ventilatiesysteem D en een lucht-luchtwarmtepomp die zowel voor verwarming als koeling kan zorgen."

Terug naar de essentie

Naast de drie bakstenen muren, de glazen zijgevel, de stamplenen wand en het betonnen dak – dat het geheel samenhoudt – is het mogelijk om alle andere elementen te verwijderen, zodat er terug een hoge lege ruimte ontstaat en het geheel een andere functie kan krijgen. "Deze flexibiliteit maakt een gebouw beter bestand tegen de tand des tijds. Bewoners met andere noden kunnen de ruimte op een andere manier invullen. Zo hebben we voor de verdiepingen gewerkt met gelamineerde balken die dankzij ▶

TIPS

Tien concrete tips om duurzamer te bouwen

Onze huidige manier van bouwen heeft niet alleen een negatieve impact op de planeet, maar ook op ons eigen welzijn. Daarom moeten we terug meer natuurlijke en circulaire materialen gebruiken. Met deze tips pak je het anders aan.

- 1 Gebruik natuurlijke constructiematerialen zonder afwerking en verbind ze met een droge techniek (bv bouten in plaats van lijm). Op die manier kunnen ze later zonder schade weer worden afgebroken en hergebruikt.
- 2 Maximaliseer de levensduur van materialen. Door bijvoorbeeld te kiezen voor extra harde bakstenen, waarvan het cement achteraf terug kan worden verwijderd, kunnen ze een tweede leven krijgen.
- 3 Probeer het verkleven van materialen te vermijden.
- 4 Gebruik materialen die mooi verouderen, en charmanter worden door gebruik.
- 5 Kies voor monomaterialen zoals massief hout of staal.
- 6 Aangezien hout CO2 capteert, heeft het gebruik ervan een positieve invloed op de planeet.
- 7 Probeer ervoor te zorgen dat de materialen die nodig zijn voor de constructie meteen ook fungeren als afwerking. Zo is de CO2-voetafdruk van staal hoger, maar doordat de vloerplaten in staal slechts één centimeter dik hoeven te zijn én ze geen extra afwerking vragen, blijft die toch een kwart lager dan bij een conventionele vloerafwerking.
- 8 Richt de ruimte zo in dat je ze achteraf kunt herdenken, en de woning op een andere manier kunt invullen. Dankzij dit veranderingsgericht ontwerpen kun je je woning makkelijker laten mee-evolueren met je eigen noden.
- 9 Aangezien warmte stijgt, is het efficiënter om de leefruimtes bovenaan te situeren, en de slaapvertrekken – waar het sowieso best wat frisser is – beneden.
- 10 Durf na te denken over gedeeld ruimtegebruik. Een private tuin is fijn, maar een gedeelde buitenruimte kan nog fijner zijn. Het zorgt voor cohesie en interactie en creëert een gedeelde verantwoordelijkheid.

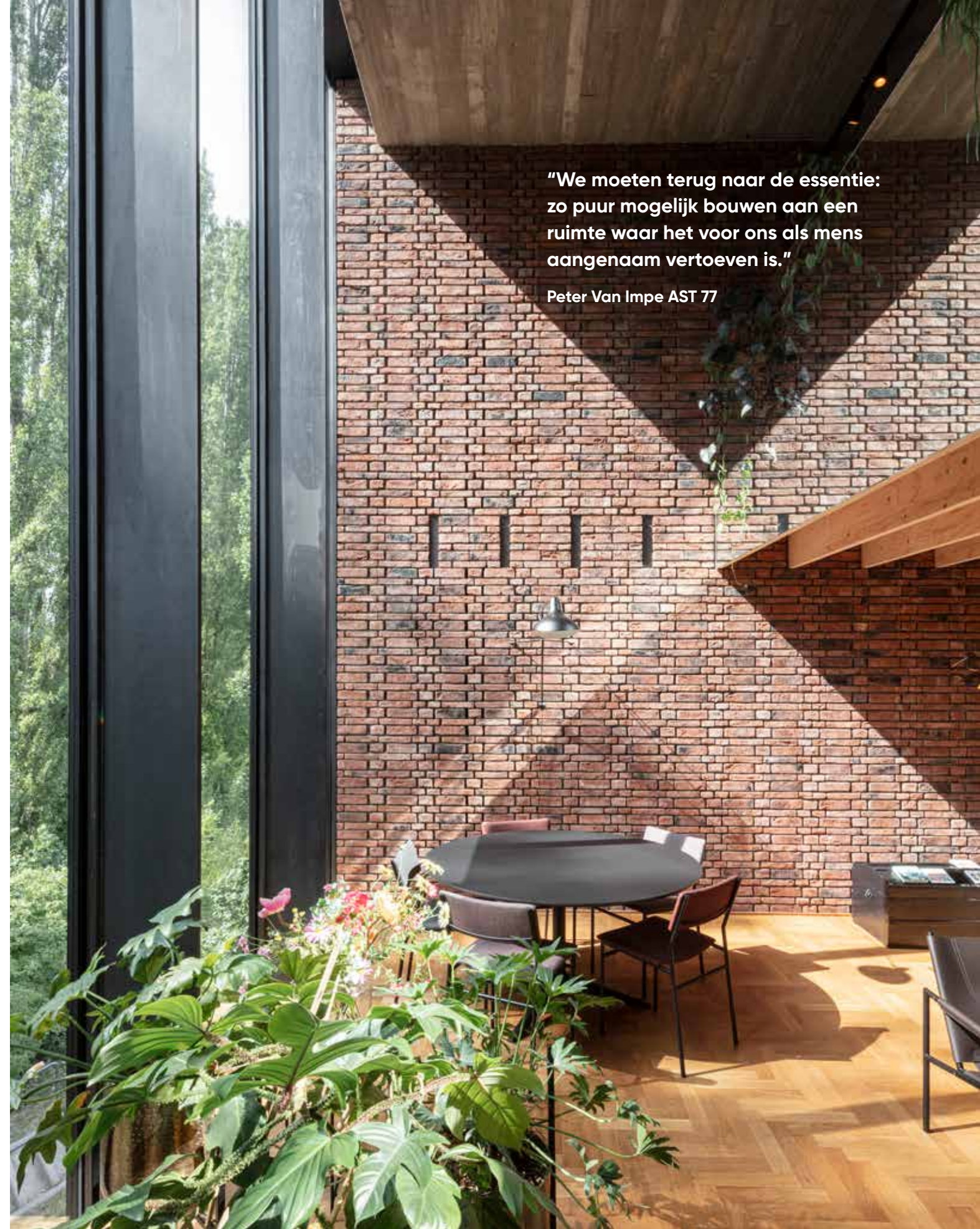
hun stevige laagjesopbouw grote ruimtes kunnen overspannen. Die zijn langs buiten door de bakstenen muren geschoven, en rusten ook gewoon op die dubbele muren. Doordat ze niet extra verankerd zijn, kunnen ze perfect verwijderd én gerecupereerd worden”, vertelt Van Impe. “Ook de eikenhouten parketvloeren kunnen worden hergebruikt en de stalen vloerplaten op alle tussenverdiepingen functioneren niet alleen als constructief element, maar ook als finale vloer- en plafondaafwerking. Voor mij moet een woning als een flexibel maatpak worden opgevat.”

Aangezien het terrein vooraan lager ligt dan achteraan, beschikt de woning vooraan over vier en achteraan over drie verdiepingen die elk zeventig vierkante meter beslaan. Binnenkomen doe je in een multifunctionele ruimte, die momenteel dienstdoet als kinderkamer. Een verdieping hoger ligt de ouderlijke slaapkamer, die minder diep is en via een vide aansluit bij het onderliggende niveau. Een ingemaakte, met vilt beklede kast functioneert als tussenmuur. Nog een verdieping hoger ligt de woonkamer, waarvoor het hele plateau is dichtgemaakt. Op een halfopen verdieping bevindt de keuken zich helemaal bovenaan. “Aangezien warmte stijgt, is het vanuit energetisch oogpunt efficiënter om de leefvertrekken bovenaan te plaatsen. Bovendien valt er bovenaan meer licht binnen en sluiten ze zo aan bij het toekomstige dakterras. Achter de stamplenumuur hebben we een goederenlift voorzien, zodat we niet al onze boodschappen naar boven moeten zeulen”, vertelt Van Impe. Zes jaar na de aankoop van de grond kon het gezin verhuizen. “Dat het bouwproces veel tijd in beslag heeft genomen, vind ik eigenlijk normaal. Als je ernaar streeft om toekomstbestendig te bouwen, moet je nu eenmaal goed nadenken over alle stappen. We moeten stoppen met bouwen om te bouwen. We moeten terug naar de essentie: zo puur mogelijk bouwen aan een ruimte waar het voor ons als mens aangenaam vertoeven is.”

“We moeten terug naar de essentie: zo puur mogelijk bouwen aan een ruimte waar het voor ons als mens aangenaam vertoeven is.”

Peter Van Impe AST 77

Klaar voor een duurzame toekomst

Na kleinere, innovatieve spelers springen nu ook de internationale meubelmerken op de kar van de duurzaamheid. Tijdens de Meubelbeurs in Milaan lanceerden verschillende merken niet alleen nieuwe producten maar ook meer ecologische versies van een van hun bestsellers.

TEKST: ELIEN HAENTJENS

Springlevend icoon

Naar aanleiding van de vijftigste verjaardag herdacht B&B Italia de volledige samenstelling van de iconische fauteuil Le Bambole van Mario Bellini. Terwijl de originele versie bestond uit een metalen structuur die werd opgevuld met mousse, bestaat de structuur nu bijna volledig uit gerecycleerd plastic. Enkele kleine toevoegingen in mousse garanderen het comfort. Ook voor de stof werd gezocht naar een duurzamer alternatief uit PET-flessen. Dankzij deze opbouw kan de zetel makkelijk uit elkaar worden gehaald, waardoor alle onderdelen afzonderlijk kunnen worden gerecycleerd.

Info

www.bebitalia.com

Bergstoel met een twist

Het Britse designduo Edward Barber en Jay Osgerby ontwikkelde voor Magis deze Alpina-stoel. Voor de vormgeving haalde Barber Osgerby inspiratie bij de traditionele Alpenstoelen. Terwijl het onderstel gemaakt is uit massief essenhout, heeft het duo samen met het Italiaanse bedrijf een nieuw bioplastic op basis van bakolie ontwikkeld. "Het bioplastic is niet alleen bijzonder resistent, maar kan op het einde van het gebruik ook opnieuw gerecycleerd worden", vertelt het duo. "Dankzij de eenvoudige vormgeving en het uitstekende comfort is Alpina multi-inzetbaar, en heeft het de potentie om lang mee te gaan."

Info

www.magis.com

Eeuwig recycleerbaar

Ook het Italiaanse buitenmerk Nardi kijkt verder dan zijn neus lang is. Zo zijn de producten gemaakt uit polypropyleen, dat op het einde van de levenscyclus perfect kan worden gerecycleerd. Een mooi voorbeeld is de tuinstoelencollectie Doga van Raffaello Galotto. Het ontwerp ziet er niet alleen fris uit, maar is ook ergonomisch comfortabel en makkelijk te onderhouden. Het buisvormige frame komt visueel terug in de halve buisvormige latjes die de stoel vervolledigen. Dankzij de uitgebreide kleurenkeuze schrijft de collectie zich moeiteloos in elke context in.

Info

www.nardioutdoor.com

State-of-the-art lichtgewicht

In 1952 bedacht de Italiaanse ontwerper Gio Ponti de lichtste stoel ooit. Met zijn minder dan twee kilo sprak en spreekt de elegante Leggera tot de verbeelding. Nu lanceert Cassina ook een buitenversie. Daarbij is het houten frame vervangen door austenitisch roestvrij staal. Doordat dat naast chroom ook nikkel bevat, is het makkelijker te vervormen. Daarvoor haalde Cassina LAB de mosterd in de Formule 1: dankzij hydroforming is het mogelijk om uit dit materiaal lichtgewicht en tegelijk structureel stijve, sterke stukken te vormen. De structuur van de stoel kan volledig ontmanteld worden, wat recyclage vereenvoudigt.

Info

www.cassina.com

Stoel uit koffiecapsules

Met haar vooral uit plastic bestaande collecties is Kartell al enkele jaren bezig met zichzelf opnieuw uit te vinden. Zo lanceerden ze in Milaan onder meer een samenwerking met Illy Café, dat andere Italiaanse wereldmerk. Samen onderzoeken ze nieuwe materialen en meer duurzame productietechnieken. Met Re-Chair van ontwerper Antonio Citterio lanceerden ze een eerste gezamenlijk product. Dat is volledig gemaakt uit vele gerecycleerde koffiecapsules die tijdens het productieproces in de fabriek van Illy Café onbruikbaar blijken. Die vermaalde overschotten worden via injectie in een mal omgevormd tot deze zwarte stoel.

Info

www.kartell.com

Vaag bekend, onterecht onbemind

Lyon is de poort naar de zon. Jammer genoeg denken vele reizigers aan een stad met verkeersopstoppingen en drukke tunnels langs de A7 op weg naar het zonnige zuiden. Maar klopt dat wel? Ga vooral zelf op ontdekking, neem de afslag 'Centre Ville' en ontdek een bruisende stad die je aangenaam zal verrassen!

TEKST: GUNTER HAUSPIE | BEELD: ADOBE STOCK - ISTOCK

Of nog een beter idee: stap in Brussel-Zuid de TGV op naar het Franse zuiden. In minder dan vier uur flits je met de hogesnelheidstrein zonder overstappen naar Lyon. Zelfs zonder files duurt de autorit van 750 kilometer dubbel zo lang. Door het raam van de trein zie je tegen 300 km/u de glooiende heuvels van het groene Bourgondië en de wijngaarden van de Mâconnais voorbij glijden.

Trabouler in Vieux Lyon

Wanneer je in het station *Lyon Part Dieu* uitgerust uitstapt, bevind je je al in het centrum van de stad. Dat is best uitgestrekt, al is de oude kern, *Vieux Lyon*, eerder beperkt in omvang. Die oude stadswijk ligt tussen de Saône en de heuvel van Fourvière. Je dwaalt er door een wirwar van schaduwrijke steegjes en ontdekt er een kathedraal, kerken, kleine winkels, bars en bistro's waar ook nog echt geleefd wordt. De wijk straalt nog zoveel intimiteit en authenticiteit uit, dat ze in haar geheel werd benoemd tot UNESCO-Werelderfgoed.

Hoewel *trabouler* een werkwoord is dat geen enkel Frans woordenboek kent, doet elke Lyonnais het meerdere keren per dag. In Vieux Lyon verbinden overdekte gangen – dwars door privé-woningen en langs binnenpleintjes – de nauwe

steegjes met elkaar. Langs deze *traboules* ontdek je het intieme Lyon zoals het al eeuwen leeft. Door de openstaande vensters volg je moeiteloos de geanimeerde gesprekken aan de keukentafel. De galerijen op de bovenverdiepingen zijn enkel via een losstaande traptoren te bereiken. Het doet allemaal nogal Zuiders Italiaans aan en dat is niet verwonderlijk. Lyon was altijd een belangrijke pleisterplaats op de handelsroute tussen het noorden van Europa en Italië. Dat trok vooral tijdens de renaissance een stroom van Italiaanse bankiers en handelaren aan. In 1568 telde Lyon 75 bankiers uit Italië. Die maakten niet alleen grote zwier met hun dukaten, maar ook met hun goede smaak, zoals op het vlak van kunst en architectuur. Een van de mooiste exemplaren van deze bijzondere staaltjes architectuur is *La Tour Rose*. Deze Roze Toren maakt deel uit van het *Maison du Crible*, een van oorsprong Italiaans stadspaleis waar ooit nog Franse koningen resideerden. Natuurlijk bereik je de toren via een van de geheime *traboules*.

Controversieel, hip en trendy

Steek je bij Vieux Lyon de Saône over – kies voor de praktische voetgangersbrug – dan beland je op een smal schiereiland tussen Saône en ►

Vieux Lyon, de oude stadswijk ligt tussen de Saône en de heuvel van Fourvière.

Rhône. Waar de twee statige rivieren in elkaar vloeien, ligt het opvallende *Musée des Confluences*. De moderne constructie van glas en staal uit 2014 lijkt op een soort kristallen wolk. Lyon en moderne architectuur gaan hand in hand. Dat levert stevast weinig genuanceerde discussies op tussen voor- en tegenstanders, maar het geeft de stad wel een hip en trendy imago. Ook voor dit museum dus, dat zich tot doel stelt om onze complexe wereld voor iedereen begrijpelijk voor te stellen. Aan grote ambities ontbreekt het de Lyonnais niet. Meer dan drieduizend objecten vertellen er samen het verhaal van de geschiedenis van de mens en onze planeet. Het is een goedbedoelde poging om erg uiteenlopende archeologische en andere vondsten tot een samenhangend geheel te smeden. Zoals gezegd: best ambitieus om sculpturen uit de prehistorie, fossielen uit illustere tijdvakken, een onderkaak van een van onze verre voorouders of wapenuitrustingen uit eilanden en bergstreken waar geen mens komt tot een

logische evolutie samen te vatten. Dat hoeft de pret echter niet te bederven! Want ook zonder dat bredere plaatje vindt iedereen er wel enkele museumstukken waarvan hij het fijne wil weten. Een bijna volledig dinosaurus skelet bijvoorbeeld. Je hebt *La Presqu'île* nog niet verlaten of je stoot opnieuw op meer gewaagde architectuur. Of zo wordt het door Jean Nouvel in 1994 gerenoveerde operagebouw toch voorzichtig positief omschreven. Op het statige neoklassieke bouwwerk plaatste de architect een cilindervormige constructie met grote glaspartijen. Weg ermeel, scandeerden sommige stadbewoners die zich de renovatie van hun geliefde opera anders hadden voorgesteld. Gelukkig is vandaag bijna iedereen het er over eens dat Nouvel de oude en nieuwe architectuur meesterlijk heeft samengebracht. Op de hoogste verdieping bevindt zich sindsdien *Les Muses de l'Opéra*. Op het buitenterras van dit restaurant tafel je tussen metershoge beelden van de Griekse muzen. Dat is uniek, net als het uitzicht dat je er hebt over de

Lyon is ook genieten van een zonsopgang langs de Saône.

stad, de heuvels rondom (bij mooi weer zie je zelfs de Alpen) en de typische rode bakstenen daken waarvoor Lyon zo bekend is.

Hoofdstad van de gastronomie

Nu we het over tafelen hebben: in Lyon ontmoet de boterkeuken de oliekeuken. Ook op je bord is de stad dus de poort naar het zuiden. In vele opzichten is Lyon de tweede stad van Frankrijk, ná Parijs, maar op gastronomisch vlak is ze de onbetwiste hoofdstad. En om dat te ontdekken, hoef je niet eens in een van de vele sterrenrestaurants te reserveren. Ook de gezellige *bouchons* van Vieux Lyon bieden namelijk degelijke regionale gastronomie aan tegen een schappelijke prijs. Denk daarbij niet aan zalfjes of schuimpjes, maar aan worstbereidingen en andere verwerkte vleeswaren. Stap gewoon eens binnen in een zaak in een zijsteeg van de toeristische assen. Wedden dat je niet ontgoocheld bent? De gastronomische lat ligt hoog in Lyon. Misschien is dat wel een van de erfenissen van Paul Bocuse. Die Franse chef, een *Lyonnais*, stond bekend om in zijn gerechten veel boter en room te verwerken, maar ook om zijn voorliefde voor dagverse streekproducten. Daarvoor ging de sterrenchef dagelijks voor dag en dauw naar de *Halles de Lyon*. Dat is een overdekte markt die in het teken staat van de gastronomie met een prachtige selectie producten uit de regio. Je kunt er ook lunchen in een van de vele eetstalletjes. Na restauratiewerken werd de naam van de sterrenkok in 2006 toegevoegd aan het complex met tientallen voedingswinkels: *les Halles de Lyon Paul Bocuse*.

De eerste film ooit

Aan authentieke markten is er geen gebrek in de straten van Lyon. Voor verse groenten en fruit moet je er vroeg bij zijn langs de oever van de Saône (Quai Saint-Antoine). Snuisteren in oude boeken is nog zo'n gezellige bezigheid. Daarvoor kun je elke dag terecht op de Quai de la Pêcherie. Zondagvoormiddag proberen kunstenaars hun artistieke scheppingen aan de man te brengen langs de Quai Romain Rolland. En ook voor

geweven stoffen zit je hier in het paradijs. Lyon is immers de hoofdstad van de zijde. De zijdewerkers die de stad sinds de middeleeuwen economisch op de kaart zetten, bevolkten *Croix-Rousse*. Hoe in deze wijk vooral in de negentiende eeuw het zijden hart van Lyon klopte, verneem je tijdens een bezoek aan het *Musée des Tissus*. Alles wordt er van naaldje tot draadje uit de (dure) doeken gedaan. Er zijn zelfs nog een aantal zijdeateliers actief – al zijn het er elk jaar minder. Die zijn een bezoekje waard, nu het nog kan. In 1895 werd er in de wijk Monplaisir pionierswerk geleverd. De broers Lumière filmden er dat jaar de arbeiders die de fabriek van hun vader verlieten. Niet erg spannend, maar toch werd het fragment van amper 46 seconden gedurende dagen, weken en maanden met open mond bekeken. *La Sortie de l'usine Lumière à Lyon* was immers de eerste film die ooit geschoten werd. Op de plaats van de fabriek, in de *Rue du Premier Film*, staat nu het *Musée Lumière*. Het is een razend boeiend filmmuseum waar de eerste jaren en decennia van hun filmtoestel, de cinematograaf, uitgebreid belicht worden met vele zeldzame fragmenten. Vieux Lyon ligt bij de Saône, maar leunt ook lui tegen de groene heuvel van Fourvière. In Lyon noemen ze de wijk Croix-Rousse *la colline qui travaille*, en de heuvel van Fourvière *la* ▶

De gezellige 'bouchons' in Vieux Lyon bieden betaalbare regionale gastronomie aan.

EXCLUSIEVE
LEZERS
AANBIEDING

Ontdek Lyon tegen Grappa-voorwaarden

Speciaal voor Grappalezers werkte Omnia Travel een vierdaagse citytrip naar Lyon uit. Je logeert 3 nachten in Hotel Carlton Lyon MGallery by Sofitel ****, de ideale uitvalsbasis om Lyon te verkennen.

Dag 1 - maandag 12 december

Samenkomst in Brussel-Zuid waar we om 08.17 uur met de TGV naar Lyon vertrekken. Rond de middag komen we aan en staat de autocar klaar om ons naar het hotel in het centrum van Lyon te brengen. Na de lunch brengen we een bezoek aan het Musée des Beaux-Arts. Het avondmaal plannen we in het restaurant Le Sud. Hier is de geest van Paul Bocuse niet veraf.

Dag 2 - dinsdag 13 december

In de voormiddag brengen we een bezoek aan Les Halles de Lyon. Hier kwam Bocuse zijn kaas, vis en fijne vleeswaren kopen. In de namiddag maken we een wandeling onder begeleiding van een gids in het oude stadscentrum van Lyon. We slenteren door de stad en ontdekken de typische traboules. Het avondmaal wacht ons op in Le Grand Café des Négociants.

Dag 3 - woensdag 14 december

Na het ontbijt rijden we met de kabeltrein naar de 'biddende heuvel' van Fourvière met de 19e eeuwse basiliek van Notre Dame. Hier hebben we een uniek panorama over de stad. Later die dag trekken we naar het Romeinse amfitheater en het archeologisch museum. De rest van de namiddag is er tijd om aan kerstshopping te doen. De avond sluiten we culinair af in een van de betere restaurants van Lyon.

Dag 4 - donderdag 15 december

Na het ontbijt genieten we van een boottocht op de rivieren de Rhône en de Saône. We plannen de lunch tijdens de boottocht. Later die dag trekken we naar het station, waar we om 17.00 uur terugkeren naar België.

Dit aanbod omvat:

- TGV heen en terug naar Lyon
- 3 overnachtingen in Hotel Carlton MGallery met ontbijt
- 4 middagmalen
- 3 avondmalen
- transfers heen en terug tussen station Lyon en hotel Lyon
- tickets voor de geplande bezoeken
- plaatselijke gids dag 3 namiddag
- openbaar vervoer waar nodig
- fooien gids en chauffeur
- deskundige reisbegeleiding door Gil Michaux
- btw, taksen en bijdrage Garantiefonds Reizen

Niet inbegrepen:

- Dranken en persoonlijke uitgaven (bar, telefoon, ..)
- KBC reis- en annuleringsverzekering: af te sluiten tegen 4,14 euro per persoon per dag - graag vermelden bij reservatie.

Jouw voordeel

Arrangement voor twee personen op basis van 3 overnachtingen: 1 083 euro/persoon in een tweepersoonskamer. Voor een eenpersoonskamer betaal je een toeslag van 275 euro. De reis vindt plaats vanaf 15 deelnemers, met een maximum van 24 deelnemers.

Hoe reageren?

Profiteer nu van dit lezersvoordeel en boek je verblijf tegen Grappavorwaarden bij Omnia Travel. Dat kan via www.kbc.be/grappa. Zo kun je ook buiten de kantooruren je reservatie maken! Heb je nog vragen, dan kun je ook telefonisch contact opnemen via 016 24 38 35.

Lyon bij valavond

colline qui prie. Als je kijkt naar de top begrijp je meteen waarom. Daar pronkt namelijk de basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Fourvière, die vanop elke plek in de stad te ontwaren valt. Dat werkt uiteraard in twee richtingen: op het terras voor de kathedraal heb je een adembenemend uitzicht op alle wijken van Lyon. Via een forse wandeling langs een slingerend pad door een park, bereik je de top van de heuvel. Maar je kunt ook gebruik maken van een van de twee *funiculaires* of tandradbanen. Dat zijn krakende treinwaggonnetjes die de steile heuvel opklimmen, grotendeels zelfs door tunnels. Ooit telde Lyon vijf van dergelijke *ficelles* - weer een Frans woord dat enkel de Lyonnais gebruiken.

Gallo-Romeinse wieg

Op de heuvel van Fourvière staat de wieg van Lyon. De plaats bij de samenvloeiing van de Saône en de Rhône was dan wel strategisch, maar natte voeten hadden de eerste inwoners liever niet. Toen de Romeinen in het gebied arriveerden, stichtten ze in 43 v.C., na onderhandelingen met de plaatselijke Keltische stamhoofden, het Romeinse Lugdunum boven op de heuvel. De nederzetting werd meteen de hoofdstad van Gallië. Dat Lugdunum een flinke stad was, besef je wanneer je rondwandelt in het goed bewaarde antieke theater en het odeon van de Gallo-Romeinse stad. Aarzel niet om in de zomer een voorstelling in het theater bij te wonen!

In Lugdunum zag de vierde keizer van het Oude Rome in 10 v.C. het levenslicht. Keizer Claudius breidde het rijk flink uit in noordelijke richting. In 1528 werd in een wijngaard in Lyon een bronzen plaquette gevonden. Op dat Tablet van Lyon staat een beroemde redevoering die keizer Claudius in de senaat in Rome hield. Hij pleitte vurig om ook Gallische notabelen toe te laten treden tot diezelfde senaat. Die *tabula claudiana* is vandaag een van de pronkstukken van het Musée de la Civilisation Gallo-Romaine. Met dat museum openbaart Lyon zich opnieuw als een stad die op een indrukwekkende manier het rijke verleden met de toekomst weet te verzoenen. Niet alleen is de collectie uitzonderlijk rijk gestoffeerd met antieke vondsten uit de directe en verdere omgeving. Ook de inplanting van het museum in de site is ingenieus. Architect Bernard Zehrfuss groef het museum letterlijk in de heuvel in, aan de rand van een archeologische site. Enkele grote ramen geven museumbezoekers een zicht op de antieke vesting. Het is verbluffend om te ervaren hoe het museum zo opgaat in zijn eigen onderwerp.

Honderd meter dieper in diezelfde heuvel van Fourvière, bumperen auto's zich een weg naar het zuiden. Zij weten niet hoe mooi en aantrekkelijk de stad is die ze achteloos links laten liggen. Nog niet, want Lyon is een stad om te ontdekken en nooit meer los te laten!

De kruiden uit de velden van het Gentse natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen vormen de onmisbare basis voor NONA June, de alcoholvrije gin van Charlotte Matthys.

Klinken zonder kater

Terwijl voedingswetenschapster Charlotte Matthys de eerste batch van haar NONA June nog in de woonkamer stookte, runt ze vandaag een uit de kluiten gewassen bedrijf in volle expansie. Die groei is ook het Amerikaanse zakenmagazine Forbes niet ontgaan, dat Charlotte opnam in zijn prestigieuze '30 under 30'-ranking met invloedrijke jonge ondernemers.

TEKST: FEMKE VANDEVELDE | BEELD: PHILIP VANOUTRIVE

Als kind van twee huisartsen groeide Charlotte Matthys op in een gezin waar gezondheid en evenwichtige voeding vooropstaan. Charlotte: "Mijn ouders gaven het goeie voorbeeld met wat er thuis op tafel verscheen. Niet dat we nooit een glas frisdrank dronken, maar zoiets kregen we enkel op een bijzondere gelegenheid of feest voorgezet. Ik herinner me ook hoe ik na schooltijd steevast in de natuur vertoefde en spontaan met vrienden brandnetel- en frambozenblad plukte om daar dan thuis thee, infusies of drankjes mee te maken. In de lijn van mijn interesse in smaken en kruiden heb ik later ook de studies bio-ingenieurswetenschappen aangevat, met een minor in levensmiddelentechnologie en voeding. In het laatste jaar van mijn opleiding kregen we de opdracht om een eigen product te ontwikkelen en daar partners voor te zoeken. Dat ondernemersavontuur beviel me zeer. Toch ben ik daarna op de salesafdeling van een IT-bedrijf terechtgekomen. Daar heb ik bedrijfstechnisch heel wat opgestoken, maar ik ben er ook mezelf tegengekomen. Zo ontdekte ik dat ik liever zelf aan het roer wilde staan dan een kleine rader van een groot bedrijf te zijn. Toen ik op een after-work in de zomer van 2017 geen alcohol wilde drinken en dan maar een mierzoete mocktail geserveerd kreeg, ondervond ik persoonlijk het gebrek aan een kwalitatief alcoholvrij aperitief. Meteen voelde ik het borrelen om daar iets aan

te veranderen. Op dat moment bestonden er nog geen Belgische alcoholvrije alternatieven, wat me extra aantrok om te experimenteren. Mijn keuze viel op gin, mijn lievelingsdrank. Ik wilde vooral natuurlijke ingrediënten gebruiken, met het oog op een lekker en gelaagd drankje met voldoende maturiteit. Ook de beleving errond wilde ik aan de aperitiefcultuur linken, zodat het minstens even leuk zou zijn om met NONA June te klinken onder vrienden als met een pintje of glas wijn. Bovendien zijn er heel wat mensen die geen alcohol (willen) drinken door ziekte, allergie of zwangerschap, maar wel behoefte hebben aan een moment van ontspanning. Voor hen had ik een feestelijk drankje in gedachten met frisse citrustoetsen en een vleugje pit. Behalve de aromatische jeneverbes – het hoofdbestanddeel van alcoholhoudende gin – heb ik uiteindelijk nog acht andere botanische producten geselecteerd zoals vlierbloesem, limoenzeste, zwarte peper, basilicum, citroen en citroengras. Met NONA verwijzen we trouwens naar het Latijnse woord voor negen. En June is een knipoog naar juniper, Engels voor jeneverbes. Maar het exacte recept houd ik geheim."

Van living naar supermarkt

"Wanneer ik vandaag terugblik op de beginjaren moet ik toch wel toegeven dat het eenzaam werken was. Alles viel op mijn schouders: van ▶

“Ik ben de enige die het recept van onze drinks van A tot Z kent, waardoor ik altijd aanwezig moet zijn tijdens het stoken.”

stoken over het handmatig labelen van de eerste 1000 flessen tot marketing. Van de botteling herinner ik me nog hoe nerveus ik was. Maar dat veranderde snel toen ik mijn eerste factuur kon uitsturen naar een toprestaurant als Bory (*het gastronomische restaurant van chef Tim Bory dat onlangs een derde Michelinster uitgereikt kreeg, nvdv.*). Toen voelde ik me best trots. Zeker toen ook tweesterren-

restaurant The Jane ons drankje op de kaart plaatste. Al snel gingen andere sterrenrestaurants dat voorbeeld volgen. Wanneer de horeca moest sluiten tijdens de coronacrisis had dat uiteraard een grote impact op ons bedrijf, omdat we voornamelijk restaurants en bars beleverden. Toen heb ik meteen beslist om NONA ook via de retail te verspreiden. Had ik dat gedaan zonder corona? Geen idee, maar uiteindelijk is het wel bijzonder hoeveel mensen je kunt bereiken omdat je product plots in de supermarkt beschikbaar is. En wie het thuis lekker vindt, bestelt het misschien op restaurant of omgekeerd.”

100% Belgisch

“In 2017 kon je het aantal nieuwe gins amper bijhouden. In die slijpstream waren er ook een aantal grote buitenlandse spelers die een alcoholvrije variant ervan lanceerden. Ik heb me suf geproefd en de samenstelling fles per fles ontleed. Door mijn opleiding als bio-ingenieur is het net iets eenvoudiger om een chemisch procedé als distilleren of een technische ingrediëntenlijst te ontleden. Omdat alcohol vluchtige componenten beter vasthoudt, is een alcoholvrije gin maken behoorlijk complex. Ik maak NONA June op basis van natuurlijke stoomdistillatie. De negen botanicals worden apart gedistilleerd en krijgen elk een eigen behandeling met waterdamp in plaats van alcohol. De stoom neemt daardoor de essentiële oliën op die hun specifieke aroma's en smaken zullen afgeven. Zo win je aan smaak. Daarnaast was de feedback op mijn testdistillaten van chefs, bartenders en sommeliers van cruciaal belang. Op basis daarvan paste ik mijn stalen aan tot alles uiteindelijk goed zat. Ondertussen werk ik samen met een externe partij voor de distillatie en het bottelen. Het lokale aspect blijft voor mij wel onmisbaar; ik weet dat je veel goedkoper kunt produceren in Oostbloklanden, maar voor ons is het net cruciaal om een Belgische speler te zijn en blijven. In dat geval ben je het aan jezelf verplicht om de cirkel rond te maken, vind ik. De korte keten, daar zweer ik bij. Toch maak ik het mezelf allesbehalve gemakke-

lijk; ik ben de enige die het recept van onze drinks van A tot Z kent, waardoor ik altijd aanwezig moet zijn tijdens het stoken.”

Nona Spritz

“Als wetenschapper word ik gedreven door productinnovatie. Door mijn inzicht in de chemische processen van smaken, begon het na een tijdje te borrelen om een zusje voor NONA June te creëren. Ook hier ben ik opnieuw vertrokken vanuit een zeker gezondheidsbewustzijn. Je ziet overal dat de vraag naar suikervrije en vetarme voeding toeneemt, de trend van minder alcohol drinken past daar perfect in. Uiteraard primeren de smaak en de kwaliteit in het glas. Als die er niet is, dan haakt de consument af. Daarom doen we ook geen toegevingen op het gebied van grondstoffen. De meeste ingrediënten van NONA Spritz zijn bijvoorbeeld van biologische oorsprong. Net zoals bij NONA June was het streefdoel 100 % natuurlijk te werken op basis van gedistilleerde plantenextracten. Verder wilde ik het suikerpercentage laag houden – we zitten op 8% – en het mocht geen suikerig of stroperig drankje worden. In totaal gebruikten we 27 componenten, waaronder sinaasappelzeste, gentiaanwortel en bloedsinaasappel, die voor de bitter zorgt. Bovendien bevat NONA Spritz minder dan 1/10 van de calorieën van een reguliere spritz met Campari of Aperol.”

Horizon

“Hoewel we in België marktleider zijn in het premium alcoholvrije segment, zit ik volop met mijn hoofd bij onze internationale uitbreiding. Daartoe ben ik geprikkeld door de bekroningen in het buitenland. Zowel onze gin als de spritz kaapten de gouden medaille weg op de London Spirits Business Awards – iets wat me vertelt dat West-Europa op ons zit te wachten. Het doel is om ook buiten België aan bekendheid te winnen en buiten onze landsgrenzen toonaangevend te worden in alcoholvrije aperitieven. Vorig jaar produceerden we meer dan 100 000 flessen van 70 cl en elk jaar streven we naar een verdubbeling van

die cijfers. Aangezien onze spritz pas gelanceerd is in november 2021 hebben we nog geen finale cijfers, maar het ziet er alvast goed uit. Met beide producten beleveren we intussen al zo'n tiental landen waaronder Zweden, Finland, Frankrijk en Duitsland. Toch reikt onze droom verder. Ik sluit niet uit dat ik me ooit verdiep in alcoholvrije wijnen of bieren – een wereld die me erg interesseert – maar dan begeef ik me op onbekend terrein. Daarom wil ik voldoende tijd om me eerst in te werken. Liever geen product dan een half product (*lacht*).”

Charlotte's favoriete indian summer mocktail NONA Spritz & tonic

Ingrediënten

5 cl NONA Spritz
10 cl Indian tonic
Sinaasappelschijfje
Ijsblokjes

Bereiding

- Vul een glas met ijsblokjes.
- Voeg NONA Spritz toe, gevolgd door de Indian tonic en roer voorzichtig.
- Garneer met een schijfje sinaasappel.

windvrij	spionagedienst rijst-gerecht		gierigaard	druk praten	stop!	nauw onverge-lijkbaar	3
heelal	2						
				vulkaan op Sicilië			
veel wegend	sanitair	8	Bijbelse profeet	spoorstaaf			
aan-doening					6	in elkaar	serius-heid
streep	Turkse brande-wijn		bijwoord	godin van de overwin-ning			
		4			ronde-dans	deel van een fuik	
golf ambacht	1			onbesmet			
			van andere mening				7
laag-gelegen				schrijf-vloestof	5		

WIN

Een espresso-machine

Met deze espressomachine van De'Longhi geniet je elke dag van een heerlijke espressokoffie. Hou je van gemalen espressokoffie of heb je liever pads? De De'Longhi EC785 kan het allebei.

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Vorm een woord met de letters uit de genummerde vakjes

Neem vóór 24 oktober 2022 deel aan de puzzelwedstrijd op www.kbc.be/grappa en vul je gegevens in. Of scan de QR-code hiernaast om de oplossing door te sturen met je smartphone. Schiftingsvraag: hoeveel juiste inzendingen zullen we hebben ontvangen tot en met 23 oktober 2022 om 23.59 uur? Tip: de oplage van Grappa schommelt rond de 51 000 exemplaren.

Alleen geadresseerden van het Grappa-magazine kunnen deelnemen. Deelnemen aan deze wedstrijd is gratis en kan tot en met 23 oktober 2022 om 23.59 uur. Je kunt slechts eenmaal deelnemen per wedstrijd (alleen de eerste inzending wordt weerhouden voor de wedstrijd). De winnaar wordt aangeduid op basis van de ingestuurde oplossing van de puzzel en het antwoord op de schiftingsvraag. Wanneer er meerdere deelnemers de correcte puzzeloplossing hebben en hetzelfde beste antwoord gegeven hebben op de schiftingsvraag, dan wint de deelnemer die het snelst zijn antwoorden heeft ingezonden. De winnaar wordt persoonlijk verwittigd via e-mail. De prijs is niet uitkeerbaar in speciën of omruilbaar. De organisator behoudt zich het recht voor om de naam en de woonplaats (niet het volledig adres) van de winnaar te publiceren in het volgende nummer van Grappa, zonder daarvoor enige vergoeding van welke aard ook aan de winnaar verschuldigd te zijn. De organisator zal de persoonsgegevens uit je e-mailbericht met je antwoorden, alleen gebruiken in het kader van je deelname aan deze wedstrijd. De verwerking van gegevens is onderworpen aan de bepalingen van de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van 8 december 1992. Je hebt het recht je persoonsgegevens in te zien en te verbeteren. Meer informatie over die rechten vind je in de privacyverklaring van KBC Bank (www.kbc.be) en op de website van de privacycommissie (www.privacycommission.be). Door deel te nemen aan de wedstrijd verklaren de deelnemers zich anvoorwaardelijk akkoord met de voornoemde bepalingen.

Wedstrijdorganisatie: KBC Groep NV, Havenlaan 2, 1080 Brussel, BTW BE 0465.746.488, RPR Brussel.

Colofon **Opdrachtgever:** Jurgen Vandervelde, directeur Marketing en Communicatie KBC - **Concept en realisatie:** Bold & pepper nv **Redactieraad:** Jo Dejonckheere, communicatieadviseur KBC, Kathleen Verheyen, redactiecoördinator klantenmagazines KBC, Karin Vandervelpen, marketing- en communicatiemanager Vermogenden KBC - **Coördinatie:** Jürgen Roels en Bart De Vliegheer - **Redactie:** Elien Haentjens, Gunter Hauspie, Jan Stevens, Femke Vandeveldde, Ludovic Vanhee, Ivo Victoria - **Vormgeving:** Dirk Declerck - **Fotografie:** Katrijn Van Giel, Joris Herregods, Marco Mertens, Katerina Plevkova, Adobe Stock, iStock, Philip Vanoutrive, Jan Van Der Veken, Tim Van de Velde - **Contact:** grappa@kbc.be - **Contact advertenties:** thomas.lannoo@trevi-regie.be **Verantwoordelijke uitgever:** KBC Groep NV, Havenlaan 2, 1080 Brussel, België

Wil je niet langer commerciële berichten van KBC ontvangen? Laat het dan weten aan je KBC-kantoor of neem contact op met onze experts op het nummer 078 152 153 of via www.kbc.be/videochat.

feelathome

IN & OUTDOOR LIVING

BINNENHUISINRICHTING
SFEERCREATIE
PERSOONLIJK ADVIES
TOTAALPROJECTEN

STATIONSSTRAAT 17, 3191 HEVER (MECHELEN - LEUVEN)
015 51 23 39 - INFO@FEELATHOME.BE

www.feelathome.be

KBC beweegt met je mee.

Vooruitgaan.

De mooiste beweging die je kunt maken.

Nog mooier wordt het wanneer er iemand met je meebeweegt.

Dat meebewegen, dat doet KBC als bank en verzekeraar.

Letterlijk, want met Kate en KBC Mobile heb je ons altijd en overal op zak.

We bewegen met je mee, of je nu gaat samenwonen, bouwen of renoveren, en we helpen je plannen realiseren en beschermen.

We bewegen ook mee met de samenleving.

Zo geven we iedereen het vertrouwen om van Vlaanderen een duurzamere plek te maken.

Durf dromen. Durf plannen. Durf vragen.

We zijn altijd nabij.

Via Kate en KBC Mobile. Via KBC Live.

En via onze kantoren en verzekeringsagenten.

Beweegt met je mee.